

**UNIVERSITAS
I POLEN:**
– Hvordan skulle
jeg hjelpe kona og
datteren vår?
Utenriks s. 22–25

**STOR
SOMMERØLTEST**
Anmeldelser s. 28–31

EKSAMENSSPESIAL:
Eksperttips for å
hacke eksamen
Nyhet s. 14–15

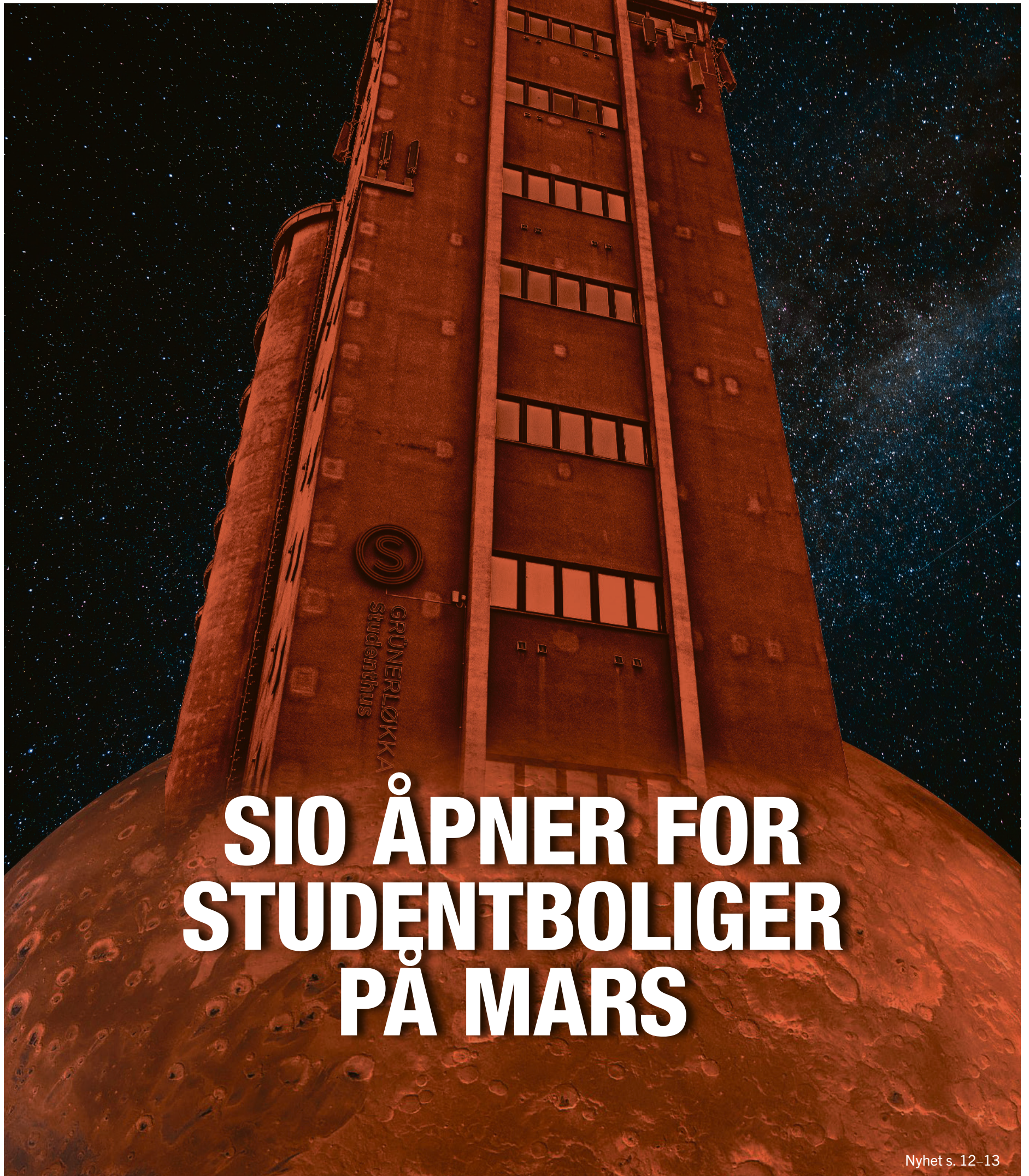

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 6, årgang 78

torsdag 23. mai 2024

SIO ÅPNER FOR STUDENTBOLIGER PÅ MARS

Nyhet s. 12–13

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Alida de Lange D'Agostino**
dagostinoalida@gmail.com 913 86 220

Nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

Fotosjef: **Tobias Schildmann Mandt**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Frída A. Hagen**

Uttegner: **Mina Wikeby**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Sigríd Mo Sand**

Deskjournalist: **Frída A. Hagen**

Korrektursjef: **Harald Nordbø**

Daglig leder og annonseansvarlig:

Maryam Amini

universitas.daglig.leder@gmail.com

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Få barn med sommerflørten!

Alida de Lange D'Agostino,
Ansvarlig redaktør

Neida. Eller? Det er tid for «hot girl summer» i år igjen, og med det kommer en naturlig fare for å bli eller gjøre noen preppers. Eller få honoré. Men med så god prevensjon som vi har i dag, er førstnevnte usannsynlig. Trist for politikere som kjemper for høyere fødselsrate, bra for studenter som risikerer å måtte oppdra barn under elendige kår.

Alderen på førstegangsfødende har steget de siste 14 årene og frem til nå. Den samlede gjennomsnittsalderen for alle kvinner som føder barn, fortsetter å øke, og i 2023 var gjennomsnittet 31,8 år. Å havne på tjukken før fylte tredve er ganske sært for de fleste som ikke bor på bygda. Den rekordlave fødselsraten har gjort at barne- og familieminister Kjersti Toppe (Sp) skal sette ned et utvalg for å få bukt med det hun mener er et problem.

Mye skyldes nok vår generasjons individualistiske tankegang. Vi tenker mye på oss selv og vil selvrealisere. Utrette noe. Vi vil leve livet før vi gir liv. I tillegg har mange en tanke om at alt må være på plass før man får barn. Hus, jobb, samboer. Kanskje

en bil. Men hva med studentbolig, kaféjobb og kisen du møtte på Youngs?

Presser du ut et troll i studietiden, får du kun 2028 kroner ekstra i måneden dersom du studerer fulltid. SiOs barnehager er et godt tilbud, men det er ikke gratis. Med mindre du får to barn, er prisen 3000 kroner i måneden. For barn nummer to be-

tekt, før de setter barn til verden.

I en kronikk fra 2018 skriver tidligere Universitas-journalist Anna Kvam om hvordan kvinner sjeldnere blir toppledere enn sine mannlige kollegaer. En av årsakene, mener hun, er at systemet er rigget for at norske kvinner skal føde og styre med barn på det tidspunktet som er mest ideelt for å satse på karriere. Man jobber ikke med å stige i gradene når man er student, man jobber med graden sin. Derfor kan det være et likestillingstiltak å tilrettelegge for at folk skal få barn tidlig.

Men om Toppe og co skal få det som de vil, må de gi oss bedre insentiver. Politikerne må legge til rette for at vi kan ha mer tilfeldig sex – at ting kan skje litt uplanlagt, men at det ordner seg likevel. Inntil videre skal det selvsaliseres. Snakkes på Pinterest!

Politikerne må legge til rette for at vi kan ha mer tilfeldig sex

taler du 70 prosent av prisen og 50 prosent av prisen for barn nummer tre. For å få ting til å gå rundt, må man ha deltidsjobb – men selv uten kids kan dette gå utover studiene.

Er dette et stort nok insentiv til å starte foreldrelivet tidlig? Ifølge Forbruksforskningsinstituttet Sifo koster pøkkjen 43.440 kroner innen den fyller ett år. Da er det kanskje ikke så rart at de fleste venter til de har en jobb med stabil inn-

Universitas tar sommerferie

Lykke til på eksamen, vi tar sommerferie! Du finner Universitas i stativene igjen fra og med studiestart i august. Følg også med på Instagram før den tid: @universitas_offisiell. Vi snallast!

Historiske skråblikk av Frida «Falkeblikk» Hagen

Arkivaren

Tips til sommerjobb, anno 2004

Sommeren er rett rundt hjørnet. For noen venter hyttetur til Kragerø, andre må arbeide for føden. Vi tar et blikk tilbake til Y2K-epoken i et desperat forsøk på å samle så mange tips som mulig til denne travle sommeren. For å finne den perfekte sommerjobben, tipset rådgiveren fra Karrieresenteret (hvil i fred, Karrieresenteret) om å gjøre seg tilgjengelig for alle arbeidsplasser, selv om man kanskje mangler litt kompetanse. Vær åpen og vis at du er på leting etter jobb. Og hvis alt annet feiler, kan man alltid publisere en avisannonse. Ah, tiden før LinkedIn.

Universitas, 2004

Tips til en billig sommer, anno 1994

Heldigvis var ikke alt bedre før. Foreldrene dine kjøpte kanskje et hus for en hundrelapp, men det var likevel mange studenter som heller ikke hadde råd til utelandsferie på 90-tallet. Universitas samlet derfor en liten guide til en billigere sommer. Datidens arbeidsminister Tove Strand Gerhardsen tipset studentene om sommerjobb på landet, mens andre tips handlet om åpne lesesaler og dugnadslair til Øst-Europa (bare du betaler 600 kroner for påmelding først). Gerhardsen kunne også betrygge om at studenter som var aktivt arbeidssøkende i over 8 uker, ville kvalifisere til dagpenger. Studenter har visst alltid vært fattige.

Universitas, 1994

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studensamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varson-plakaten regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Voldtekt er ikke politikk

Mens politikerne bruker samtykkeloven som en kasteball i et politisk maktspill, venter jenter på å få voldtektsmannen dømt.

Samtykkelov

Tora Kersten Vassbotn,
journalist i Universitas

Etter Elsa ble voldtatt i sin egen seng, henla politiet saken samme dag som hun anmeldte. Elsas overgreper brukte ikke vold, hun ble ikke truet, og derfor kunne ikke overgrepet etterforskes som voldtekt. «Lovgivningen som vi har i dag, er god nok», sa Guro Angell Gimse, stortingsrepresentant for Høyre, på NRKs Debatten 18. april da hun ble konfrontert med Elsas historie. At lovgivningen er god nok når saker som Elsas blir lagt bort før de kan etterforskes, er uforståelig.

Det er bred politisk enighet om at det er behov for tiltak. Dette er ikke overraskende, når én av fem norske kvinner har opplevd

voldtekt. Men politikerne tar ikke voldtekt seriøst når diskusjonen polariseres av meninger om andre løsninger for å redusere voldtektstallene. Partipolitiske skillelinjer, og politisering av voldtekt, forvansker folks forståelse av hva samtykkeloven egentlig handler om. Samtykkeloven skal ikke være politisk, den handler om å beskytte en grunnleggende rettighet.

Vi trenger en lov som fastslår at det er ulovlig å ha sex med noen mot deres vilje, uavhengig av om de har gitt uttrykk for motstand. Med andre ord, en lov som tydeliggjør at den som tar initiativ til

sex, må forsikre seg om at den andre parten også vil. Dette er i tråd med anbefalingene fra FNs menneskerettighetskomité, som har uttrykt bekymring for den høye forekomsten av voldtekt i Norge og anbefaler en endring av voldtektsdefinisjonen.

Likevel støtter kun seks av ni partier i Norge en slik lov, uavhengig av hvordan samtykke defineres. Debatten i Norge handler i stedet om hvorvidt en slik lov vil være effektiv, samt alternative tiltak for å redusere antall voldtek-

neskene har opplevd overgrep, de har opplevd at kroppen deres blir brukt mot deres vilje. Og når de tør å anmelde, blir de avvist fordi loven ikke erkjenner deres opplevelse som voldtekt. Kjernen i samtykkelovdebatten er: Vil vi ha det sånn?

For samtykkeloven virker – det er bare å se til Sverige for bevis. Etter innføringen av samtykkeloven i 2018 økte antallet domfellelser for voldtekt med hele 75 prosent ifølge en undersøkelse fra Brottsforebyggende

dom. Dette viser at loven fungerer som den skal: Den tillater en grundig etterforskning av saker der en person har blitt utsatt for seksuell omgang mot sin vilje. Og la det være klart: Beviskravet for domfellelse står like sterkt som før.

Så ja, samtykkeloven vil utgjøre en betydelig forskjell. Ved å tydeliggjøre at sex uten samtykke defineres som voldtekt, vil den legge til rette for grundig etterforskning av slike saker. Det er klart at flere tiltak er nødvendige for å redusere voldtektstallene i Norge, deriblant økte ressurser til politiet og bedre seksualundervisning for unge. Men vi må ikke glemme at samtykkeloven ikke bare handler om å redusere antall voldtekter. I den partipolitiske debattens virvar, med snakk om ressurser, effektivitet og juss, må vi ikke la steile fronter forvirre eller skjule samtykkelovens egentlige kjerne: at voldtektsutsatte skal få rettferdig behandling i rettssystemet. Og det må skje nå.

Samtykkeloven skal ikke være politisk, den handler om å beskytte en grunnleggende rettighet

ter. Dette er en avsporing.

For mens politikere diskuterer definisjoner og tiltak, mens de bruker samtykkeloven som en politisk kasteball, blir mennesker avvist av rettsystemet. Disse men-

rådet (Brå). Det viktigste å merke seg er at økningen i domfellelser har vært større enn økningen i anmeldte voldtekter. Med andre ord: Flere anmeldelser fører til tiltale, og flere tiltaler ender med

nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

NYHET

Avlyste eksamen

En kardinaltabbe førte nylig til at en eksamen ble avlyst på Oslomet. Det var VG som først omtalte saken. Dagen før 17. mai sto 50 studenter på masternivå klare til dyst. De skulle avlegge eksamen i økonometri, en kvantitativ analyse som bygger på kombinasjonen av økonomisk teori, matematikk og statistikk. Det gikk derimot ikke som planlagt. Ikke fordi studentene hadde forberedt seg for dårlig, men på grunn av en tabbe fra universitetets side. En tabbe som kom til å endre alt. For når studentene endelig satt klare til å gjennomføre eksamen, var det raskt noen som oppdaget at sensorveiledningen ble publisert sammen med oppgaven studentene skulle løse. Dermed fikk de løsningen servert i fanget, men måtte gå tomhendt hjem. Eksamen ble avlyst og flyttet om lag en uke frem. Ifølge VG ble studentene raskt orientert om hendelsen fra Oslomets hold, som også beklager saken. Ingvild Straume, kommunikasjonsdirektør ved OsloMet, sier at hendelsen mangler sidestykke. – Jeg kan ikke huske at det har skjedd noe lignende tidligere, sa hun til avisa. **VOB**

Streik kan påvirke eksamen

Streik kan stikke kjepper i hjulene for stressa studenter i store deler av landet. Unio varsler nemlig streik på vegne av sine medlemmer, dersom partene i lønnsoppgjøret i staten ikke blir enige hos Riksmekleren før fristen ved midnatt 23. mai. Unio er Norges største hovedorganisasjon for universitets- og høyskoleutdannede. Streiken vil i så fall gjelde 1594 medlemmer av Unio. Det meddeler de i en pressemelding. De fleste som i så fall tas ut i streik jobber i politiet og i universitets- og høyskolesektoren. De største uttakene gjøres blant annet ved Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet (NTNU), Universitetet i Bergen (UiB) og Universitetet i Sørøst-Norge (USN). Ifølge pressemeldingen kan dette få konsekvenser for avviklingen av eksamen. **VOB**

Svindyre Israel-kobliger

Det er ikke bare universitetets egne samarbeid med Israel som har havnet under lupen den siste tiden. Det er nemlig flere EU-finansierte prosjekter hvor Norge og Israel er med, og samarbeidet er verdt mye penger. Nærmere bestemt 730 millioner kroner, ifølge Forskerforum. De har laget en oversikt over 54 ulike samarbeidsprosjekter med norsk og israelsk deltakelse med data hentet fra EU-kommisjonens nettportal for forskning. Disse er underlagt Horisont Europa, EUs eget ramme-program for forskning og innovasjon. Ifølge fagbladet gir prosjektene en inntekt til norske deltakere på 62,5 millioner euro. Imidlertid presiserer de at summen ikke er så stor som den høres ut. Dette begrunner de med at prosjektene er fordelt mellom mange aktører. De viser til NTNU, som deltar i fire forskningsprosjekter hvor Israel også er deltaker. Dette gir en utbetaling på 11,6 millioner kroner. NTNU har et årlig budsjett på 11 milliarder kroner. **VOB**

Aksjonister va

SOMMERLEIR: Jihad Ammar Al-Mahdi (26) sitter over sommeren om det trengs.

Etter en mislykket avstemning for akademisk boikott er teltpluggene fortsatt festet til plenen på Blindern. Nå vil de mobilisere flere.

Studentprotester

Tekst Jakob Fougner Myrbakk
Foto Isabel Svendsen Berge

Akademisk boikott av Israel gikk så vidt ikke igjennom ved UiOs forrige styremøte. Fem styremedlemmer stemte for, mens seks stemte mot. Forslaget var at UiO inntil videre ikke skulle inngå nye overordnede institusjonelle samarbeidsavtaler med israelske universiteter.

Dette er tredje gangen tematikken tas opp på et styremøte, men den første

avstemningen om et konkret vedtak. Styremedlem og student Sivert Arntzen er skuffet over resultatet.

– Jeg stemte for en akademisk boikott av Israel. Jeg hadde håpet at UiO kunne vise at universitetene i Norge kan fatte sånne type beslutninger på egenhånd

– Er det sannsynlig at dere kommer til å ta opp akademisk boikott på nytt?

– Med mindre det skjer noen store endringer i Gaza, tror jeg ikke dette kommer opp igjen.

Universitas forsøkte å spørre styreleder og rektor Svein Stølen om det samme. Han henviste til universitetsdirektør Arne Benjaminsen. Også han

mener det er usannsynlig at boikottspørsmålet tas opp flere ganger.

– Urettferdig

1. mai satte demonstranter opp telt på plenen utenfor studentparlamentet ved UiO. Målet var å demonstrere for akademisk boikott av Israel. Studentene i teltleiren på UiO har nå fått utvidet oppholdstillatelse fram til 28. mai. Jihad Ammar Al-Mahdi (26) var med på å starte leiren. Han går første året på en master i samfunnsøkonomi ved UiO. Han er klar på hva han mener om styremøtet i forrige uke.

– Først og fremst, selv om vedtaket ble gjennomført, så synes vi måten det ble gjort på var urettferdig. Det ble en vedtakssak, som vi fikk beskjed om først dagen før, sier Al-Mahdi.

Han mener også at styremedlemmer

Varsler opptrapping

oppnevnt av Kunnskapsdepartementet fikk uforholdsmessig mye makt over vedtaket.

– Eksterne i styret hadde mye å si for hvordan vi ved universitetet og våre representanter skal jobbe, sier han til Universitas.

Med unntak av rektor Svein Stølen og prorektor Isabel Viola Kreis var motstanderne av et boikottvedtak eksterne styremedlemmer uten direkte tilknytning til UiO.

Universitetsdirektør Arne Benjaminsen sier til Universitas at forslaget om vedtakssak ble offentliggjort noen dager før møtet, og at styret var enstemmige om å innføre et vedtak.

– Saken ble opprinnelig lagt fram som en diskusjonssak. Vi

Med mindre det skjer noen store endringer i Gaza, tror jeg ikke dette kommer opp igjen

Sivert Arntzen (23), student og styremedlem

ønsket å forankre oppfølgingen av saken i et bestemt vedtak. Derfor ble saken foreslått omgjort til en vedtakssak, sier Benjaminsen.

Videre svarer han at oppnevnelsen og sammensetningen av styret er lovfestet i universitet- og høyskoleloven. Det er lovpålagt at alle styremedlemmer skal ha en stemme.

– I de fleste saker er styret enstemmig og dette er en av de få sakene hvor styret er delt. Jeg tror ikke det er generelt grunnlag for å si at styret stemmer systematisk ut ifra hvordan de er oppnevnt, sier han.

Gir seg ikke

Al-Mahdi opplyser at han og de andre aksjonistene vil fortsette å jobbe for akademisk boikott. I tillegg ønsker de å innkjøpsavtalene

til universitetet.

– Vi skal ikke være involvert i noe som støtter folkemord, krigsforbrytelser og okkupasjon av Vestbredden, sier han.

Forrige uke aksjonerte de utenfor styremøtet mens diskusjonen om boikott pågikk. Nå varsler de en opptrapping.

– Vi tenker å være mer aktive og synlige for å mobilisere flere studenter. Vi ønsker at alle studenter skal ha et ord med i saken. Det skal være tydelig at flertallet av studentene er for boikott.

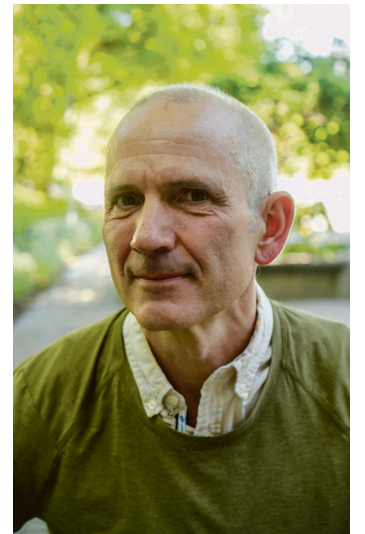
Fremover ønsker de også å benytte andre virkemidler.

– Vi skal jobbe med flere aspekter, enten flyers, stands, demonstrasjoner, egentlig alt mulig så lenge det er innenfor lovens rammer.

Mer telting

Al-Mahdi sier at de ikke har noen fast ramme for hvor lenge de skal holde teltleiren gående. Han sier de blir der så lenge det trengs. Også over sommeren, om nødvendig.

– Vi har snakket med styremedlemmer som sier at boikott mest sannsynlig ikke vil tas opp igjen. Er

FORTSETTER: Professor Finn-Erik Johansen tror styret kan fortsette å engasjere seg i Palestina-saken.

Selv om akademisk boikott ikke gikk igjennom, mener student og styremedlem Arntzen at UiO fortsatt kan involvere seg i Palestina-saken.

– Selv om vi ikke tar opp akademisk boikott, tror jeg at styret kan ha en aktiv rolle i gjenoppbyggingsfasen av universitetene i Gaza.

Hvis vi ikke klarer å få det gjennom på institusjonsnivå, så kommer vi til å jobbe fra fakultet til fakultet

Jihad Ammar Al-Mahdi (26), student og aksjonist

det realistisk å fortsette å jobbe for akademisk boikott?

– Det er fortsatt viktig å jobbe for. Vi ser på det som skjedde som urettferdig og gjennomført på en uorganisert måte. Hvis vi ikke klarer å få det gjennom på instituttnivå, så kommer vi til å jobbe fra fakultet til fakultet.

– Dere er villige til å fortsette å jobbe mot det, selv om det ser ut som det ikke kommer til å skje noe?

– Det er alltid sann det er. Det ser umulig ut, og så skjer det til slutt, sier Al-Mahdi.

Gjenoppbygging

I forslaget som ble vedtatt av UiO-styret i forrige uke, kom det også frem at UiO ber universitetsdirektøren sikre at forskere som ønsker å avslutte pågående samarbeid, får støtte i vurderinger og oppfølging. Eventuelle økonomiske konsekvenser dekkes av universitetet sentralt, heter det i vedtaket.

Han mener UiO kan samarbeide med palestinske høyere utdanningsinstitusjoner.

– La palestinske forskere og studenter komme til universitetet i Oslo, og bygge samarbeidsavtaler med palestinske universiteter både for akademia og infrastruktur.

Også styremedlem Finn Eirik Johansen er positiv til å hjelpe gjenreisningen av palestinske universiteter.

– Det er begrenset hva vi har av ressurser, men vi kan jo ta en aktiv rolle og sanke støtte for det.

Han mener også at det finnes andre måter der styret kan følge opp Palestina-saken.

– Noe som har vært oppe i styret før, er innkjøpsmakt, sier han og utdypet:

– Med cateringavtaler har man for eksempel lagt vekt på andre ting enn bare pris. Det går jo an å legge andre typer krav på andre innkjøp.

Oslo-studentene om boikott

Debatten om akademisk boikott har rast på universitetene og høyskolene rundt om i Oslo. Men hva mener studentene? Vi har spurt fire studenter ved ulike studiesteder i Oslo.

Akademisk boikott

Tekst Tora Vassnes Emilie Kaland og Wilma Bergseth
Foto Isabel Svendsen Berge

Dagny Braanen Lindgren (21), bachelor i sosiologi, Universitetet i Oslo

Er du for eller mot en akademisk boikott?

– Jeg vet ikke helt hva en akademisk boikott innebærer, men jeg synes det virker logisk at vi som stor institusjon skal boikotte en stat som driver med masse-mord av den palestinske befolkningen. Jeg synes det er fint å tydelig vise at dette ikke er noe vi støtter.

Tror du det vil ha en effekt?

– Nå stemte de jo imot da, så nå vil det ikke ha effekt. Hvis de hadde stemt for, så tror jeg absolutt det. Jeg tror det hadde bidratt til å vise flere både her i Norge og i andre land hva slags standpunkt vi som land og vi som institusjon tar. Nå har vi

jo vist det motsatte – så det er jo ikke like kult å være i vår institusjon da.

Mener du at universitetet skal ha politiske meninger?

– Jeg skjønner argumentet om at man ikke skal være en politisk institusjon, og at man ikke skal ta standpunkt i alle saker. Men dette er også en så særegen situasjon. Det er ikke det samme som å diskutere hvorvidt man skal la nynazister skrive i skoleavisa eller ikke. Det er en selvfølge at man skal ta et standpunkt i en så alvorlig sak. Det er ikke et mål å etterstrebe å være upartisk her. Da havner man på feil side av historien.

Yousef Wahab (22), bachelor i digital markedsføring, Høyskolen Kristiania

Er du for eller mot en akademisk boikott?

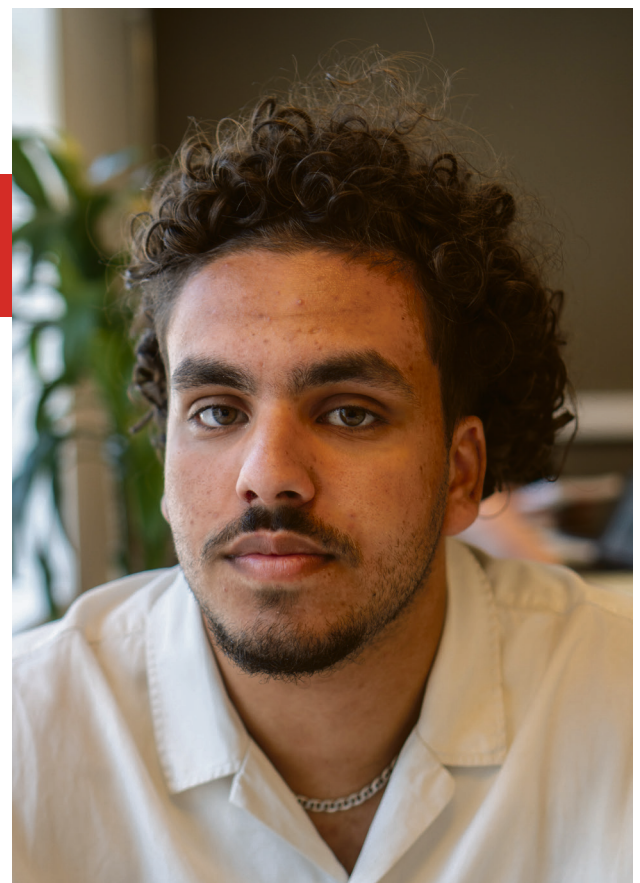
– Man har sett at boikott har gitt effekt tidligere. Om det er noe man kan gjøre for å hjelpe barna i Gaza, så synes jeg at man bør gjøre det. Jeg har valgt å boikotte produkter som jeg vet er fra Israel. Jeg bor i Norge, og det er ikke en stor ting for meg å droppe å kjøpe cola eller ikke spise på Mac'ern.

Tror du det vil ha en effekt?

– Jeg tror akademisk boikott kommer til å hjelpe, for alt hjelper. Jeg vet ikke akkurat hva en akademisk boikott hadde gjort, men uansett hva så tror jeg det vil bidra til en anti-normalisering.

Mener du at universitetet skal ha politiske meninger?

– Nå handler ikke denne konflikten lenger så mye om politikk, men mer om mennesker som sliter skikkelig. Man må gjøre det man kan.

er

**Orhan Hajali (29),
radiografi, Oslomet**

Er du for eller mot en akademisk boikott?

- Vi må ikke støtte Israel. Er det det du mener? I så fall er jeg helt enig. Vi bør ikke støtte land som angriper sivile på den måten. I Norge er vi et demokrati, et fritt land. Hvis vi støtter slike land, sier vi én ting, men står for noe annet.

Tror du det vil ha en effekt?

- Selvfølgelig. Hvis alle land i verden gjør dette, vil det ha en påvirkning. Hvis ingen bryr seg, hjelper det jo ikke.

Mener du at universitetet skal ha politiske meninger?

- Jeg synes de skal det. Vi studenter er fremtiden. En dag skal vi unge bestemme, og derfor må de si sin mening. Det er ikke de som sitter og styrer nå som skal bestemme alt. De må høre på oss. Derfor mener jeg at universitetene bør lytte til oss når vi krever en akademisk boikott.

**Max Amundsen (25),
design, Khio**

Er du for eller mot en akademisk boikott?

- At man skal kutte alt samarbeid? Jeg synes det er greit, egentlig. Jeg vet ikke om vi på Khio har noen utvekslingsavtaler med dem heller. Jeg har ikke så mange sterke meninger rundt det. Man må også huske at det er mange palestinere og mange israelere som sikkert ikke er helt enige med sin egen regjering, så man må jo tenke på dem også når man skal boikotte. Det er ikke så svart-hvitt.

Tror du det vil ha en effekt?

- Det tror jeg.

Mener du at universitetet skal ha politiske meninger?

- Det kan fort bli veldig komplekst. Her handler det jo om at vi skal designe og lage kunst, vi trenger jo kanskje ikke å sette oss inn i hva som skjer i Israel og Palestina her. Det er litt samme debatt som når vi snakker om fotball og Eurovision. Jeg synes universitetene skal løsrive seg litt fra det. Studentene kan ha meninger, men jeg synes ikke dette skal gå utover undervisninga. Det er to forskjellige saker.

Tilbudsguiden

AVIS

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

FORENING

Dyrt å være student?

Lyst på gratis
Dr.dropin?

Bli medlem av
Finansforbundet student

STUDENTBOLIG

Den beste
studietiden får du
hos oss,
i hjertet av Oslo!

www.ankerstudentbolig.no

Siden 1975

KINO

PSYKOLOG

10 %
studentrabatt
hos privat psykolog

Les mer på
www.lianfjell.no/student

LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:
- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

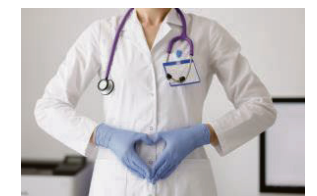
10% Student rabatt

DJ BOOKING NORGE AS
www.djb.no

Allt av artister og underholdere

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

Gynekologisk undersøkelse og
celleprøve
Studentpris kr. 950,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du får raskt time hos gynekolog, og du trenger ikke henvisning. Enkel timebestilling på nett og ingen ekstra gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og profesjonell time.

Bestill time på
majorstuaqvinneklinikk.no

PIZZA

TILBUDSGUIDEN

GODE

TILBUD

FOR

STUDENTER

I

OSLO

Krigslegen fra UiO

Da Erik Fosse studerte medisin ved UiO på 70-tallet, var ikke et liv dedikert til humanitært arbeid i tankene hans. I dag reiser han frem og tilbake til Midtøsten for å hjelpe sårede i krig.

Krigen i Gaza

Tekst Ada Louise Andreassen
Foto Isabel Svendsen Berge

Etter å ha tilbragt én måned på Det europeiske sykehuset i Gaza, er Erik Fosse tilbake i Oslo. Men han har det fortsatt travelt. I bakgården på Sagene har Universitas fått en liten time hjemme hos kirurgen før han skal videre til et møte på Rikshospitalet.

– Du lever to veldig forskjellige liv. Klarer du å være til stede her i Oslo?

– Ja, absolutt. Det er ikke noe vanskelig, sier Fosse bestemt, og legger til:

– Man må leve der man er. Jeg har jo holdt på med dette i 40 år nå på si. Det er blitt en livsstil.

Verdens øyne og øre

Det var ikke humanitært arbeid Fosse forestilte seg at han skulle drive med da han studerte medisin på UiO. Men etter å ha vært i Libanon med Palestinakomiteen i 1979, ble han solgt.

Fire år senere var han med å stifte Norwegian Aid Committee (Norwac), som han i dag er leder for. Fosse har arbeidet både på Balkan og i Afghanistan. I 2009 tok han og kollegaen Mads Gilbert seg inn i Gaza, som de to eneste helsearbeiderne fra Vesten. Dermed ble de det internasjonale samfunnets øyne og ører. Fosse var på CNN hver dag og rapporterte fra situasjonen på bakken.

– Da protesterte selvfølgelig Israel. De sa at leger skulle stå og operere og holde kjeft, sier Fosse, som er uenig:

– Helsearbeidere må rapportere. Hvis jeg som helsearbeider vet at det er farlig å røyke, så må jeg jo si at det er farlig å røyke. Jeg kan jo ikke bare stå og operere lungekreften. Det samme gjelder dette. Hvis du ser at barn blir drept i krig, må du rapportere det.

– Føler du på et ansvar som budbringer om det som skjer i Gaza?

– Ja, klart det, svarer Fosse uten å nøle.

Han poengterer likevel at det å uttale seg kan gi konsekvenser, noe hans kollega Mads

Gilbert har fått kjenne på.

– Mads slipper jo ikke inn, antagelig fordi han har blitt oppfattet som for politisk.

Norwac-lederen velger derfor sine ord med omhu når han uttaler seg til pressen.

– Som humanitær organisasjon har ikke Norwac noe offisielt standpunkt i Palestina-Israel-konflikten. Jeg sier aldri noe spesielt om Israel, men om situasjonen og om hvordan folk har det. Så får man trekke sine egne slutninger.

Humanitært arbeid i den krigssonen som Gaza er, det er musepiss i forhold til behovet

Erik Fosse,
kirurg og leder for Norwac

Bombet arbeidsplass

Siden Fosse kom hjem fra Gaza, har antall drepte palestinere bikket 35.000 og nesten 80.000 er skadet. Siden 2007 har økonomien i Gaza brutt sammen. Derfor har man vært avhengig av forsyninger fra Israel, forteller Fosse. Dette ble stoppet etter Hamas' terrorangrep 7. oktober.

– Det palestinske samfunnet var jo avhengig av mellom 400 og 500 lastebiler med drivstoff, matvarer og utstyr daglig. FN og Røde Kors har fått inn litt, men ikke i nærheten av 500 lastebiler i døgnet, sier legen og viser til dagens rapport fra FNs kontor for koordinering av humanitær innsats.

Al Shifa-sykehuset, som Fosse arbeidet ved i 2009, er nå jevnet med jorden. Det europeiske sykehuset står fortsatt, men ifølge Fosse er situasjonen der like kaotisk som før.

– Selve organisasjonen er jo helt brutt sammen, og det blir ikke noe bedre der, forteller Fosse, som er lite optimistisk til sykehusets fremtid.

Ut av Norge

Når Universitas snakker med Fosse er neste team fra Norwac klare for å bli sendt til Gaza. Selv må han bli hjemme og styre skuta på Norwacs kontorer. Mellom arbeidet får han også klemte inn noen timer hos medisinstudentene på UiO. Før Fosse ble pensjonert fra universitetet, laget han og Morten Rostrup fra Leger Uten Grenser en egen dag om internasjonal helse for medisinstudenter. De ønsket å vise at man som lege også har mulighet til å reise ut i verden for å hjelpe.

– Du trenger ikke nødvendigvis å reise til en krigssone, det kan også bare være et fattigere område. Uansett er det en helt annen måte å jobbe på. Sykdomsbildet er noe helt annet hvis du drar sørover.

Humanitærretten uthules nå til de grader

Erik Fosse,
kirurg og leder for Norwac

I år snakket Fosse med studentene om Palestina, og de systematiske angrepene på sykehus og helsearbeidere.

– Humanitærretten uthules nå til de grader. Regelen er jo sånn at helsearbeidere, sykehus og forsåvidt hele sivilsamfunnet er beskyttet i krig og skal ikke angripes. Det har jo Israel gitt helt blaffen i under denne konflikten.

Det er ikke bare i Gaza at humanitærretten er under press. Ifølge Fosse foregår det i dag systematiske angrep på sykehus og helsearbeidere verden over. Problemet til Vesten er at man forskjellsbehandler Israel, mener Norwac-lederen.

– Det er viktig at man er konsekvent. At det ikke dreier seg om hvem som gjør det. Det er handlingen det er noe galt med.

Ekstremспорт

I februar kom Fosse og teamet hans hjem. Da hadde de vært én måned på Det europeiske sykehuset sør i

Gaza. Sykehuset var omringet av kamphandlinger. Det gjorde at Fosses palestinske kolleger ikke kom seg på jobb.

– Sykehusledelsen visste aldri fra dag til dag hva slags bemanning de hadde. Da bryter strukturen i sykehuset sammen.

Ifølge Fosse er 80 prosent av alle boligene i Gaza ødelagt. Derfor har folk flyktet til det som skal være trygge områder, nemlig skolene og sykehusene. Sykehuset Fosse arbeidet på, med 250 sengeplasser, huset 25.000 flyktninger. Norwac-lederen beskriver situasjonen som håpløs.

– Inne på operasjonsstua var det greit, men det å drive med kirurgi handler vel så mye å følge opp pasienten. Det var helt umulig å gå visit, fordi postene var fulle av flyktninger. Du fant knapt pasientene igjen.

– Hvordan klarer du å holde motivasjonen oppe i en slik situasjon?

– Humanitært arbeid i den krigssonen som Gaza er, det er musepiss i forhold til behovet. Alle spør meg om jeg er redd. Da svarer jeg at jeg ikke har tid til å tenke på meg selv, fordi det som dominerer opplevelsen er at du ikke strekker til. Uansett hva du gjør så dør folk.

– Men hvorfor drar du ut gang på gang når du vet at du uansett ikke strekker til?

– Jeg har jo tenkt mange ganger at nå orker jeg ikke lenger. Likevel er det jo dette vi har utdannet oss til. Jobber du på et sykehus her i Norge, står minst ti stykker klare til å ta jobben din hvis du forsvinner. Du er ikke veldig viktig i det norske helse-systemet, fordi vi er så mange, men når du er i et krigsområde så blir du ekstremt viktig.

Fosse erkjenner at han må håndtere mange vanskelige følelser, men at det hjelper å snakke om det.

– Ikke nødvendigvis å snakke om alle problemene, men heller det motsatte. Om alle de positive tingene og hvor viktig det er at vi er der. Det tror jeg er vanlig i ekstremporten, det å fokusere på det positive og dermed fortrenge frykt og de negative følelsene.

universitas@universitas.no

Erik Fosse

+ Kirurg og professor emeritus ved Universitetet i Oslo.

+ Leder for Norwegian Aid Committee (NORWAC).

+ Leder for den Regionale komiteen for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK).

+ Aktuell med bok om egne opplevelser i Gaza, som kommer ut til høsten.

STØRE HÅP: Regjeringen mener anerkjennelse av Palestina er nødvendig for fred.

NORGES ANERKJENNELSE AV PALESTINA:

– Historisk endring

Regjeringen kunngjorde denne uken at Norge skal anse Palestina som en selvstendig stat. – Forhandlingsregimet er erstattet, sier Midtøsten-ekspert.

Palestina

Tekst Iliad Rostami og Thea Eide
Foto Tobias Schildmann Mandt

Onsdag denne uken kom nyheten om at Norge anerkjenner Palestina som stat. Dette skjer ifølge regjeringen «i tråd med folkeretten og relevante resolusjoner fra FNs sikkerhetsråd».

I november stemte Stortinget ned Rødts forslag om anerkjennelse. Et bredt flertall i Stortinget stemte imidlertid for et kompromiss. I vedtaket het det at regjeringen skulle forberede seg på å anerkjenne Palestina når dette anses å ha en positiv innvirkning på fredsprosessen mellom Israel og Palestina. Nå har regjeringen bestemt seg for at tiden er inne. Anerkjennelsen trer i kraft 28. mai.

– Viktig kamp

Midtøsten-forsker ved UiO Dag Henrik Tuastad sier at Norges

anerkjennelse var forventet ut fra signalene som har blitt gitt tidligere. Han påpeker at regjeringen nå tetter gapet mellom hva de sier de står for og hva de gjør. Ifølge ham er anerkjennelsen en historisk endring.

– Dette betyr at Norge i praksis går bort fra å nå en tostatsløsning gjennom forhandlinger. Forhandlingsregimet er erstattet av sterkere internasjonal involvering for å få en tostatsløsning, sier Tuastad.

Han mener anerkjennelsen av Palestina har tvunget seg frem på grunn av en utvikling av israelsk alenegang på Vestbredden. Videre sier han at dette markerer en endring i det internasjonale samfunnet og vestens holdning til konflikten, ved at man i større grad ser på internasjonal lov og rett og prøver å slåss for en internasjonal rettsorden.

– Det er en viktig kamp for at det ikke bare skal være makt som bestemmer hvordan folk skal

leve, konstaterer Tuastad.

Steg i riktig retning

UiO-student og vara til Stortinget for Arbeiderpartiet Agnes Nærland Viljugrein (27) mener dette er et stort gjennomslag for palestinerne, men også for studentene som har engasjert seg for et fritt Palestina. Hun oppfordrer derfor studentene til å fortsette å engasjere seg.

– Regjeringen skal fortsette å

gjøre alt vi kan for at Norge kan bidra mer, og alt engasjement er med på å støtte en varig fred og et fritt Palestina, sier hun.

Talspersonen for palestinacampen på UiO, Jihad Ammar Al-Mahdi, mener dette er en positiv utvikling.

– Vi har hatt flere forslag på Stortinget om å anerkjenne Pa-

lestina, men nå ser vi endelig at Norge gjør det, sier han.

Al-Mahdi trekker fram at Norge har forsøkt å mekle mellom partene tidligere i den såkalte «Oslo-avtalen» på nittitallet. Meklingen var da mellom Israel og Palestinas frigjøringsorganisasjon (PLO) som representant for palestinerne. Han mener at utgangspunktet for framtidig mekling, vil bli bedre nå som Palestina anerkjennes som en egen stat.

Det er en viktig kamp for at det ikke bare skal være makt som bestemmer hvordan folk skal leve

Dag Henrik Tuastad,
Midtøsten-forsker ved UiO

– Dette vil gi mer legitimitet til organer i Palestina som vil ha en fredelig resolusjon i konflikten.

– Nødvendig for fred

På pressekonferansen onsdag sa statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) at en palestinsk stat er helt nødvendig for å skape fred i Midtøsten.

– Det kan ikke bli fred i Midtøsten uten en tostatsløsning. Det kan ikke bli en tostatsløsning uten en palestinsk stat. Med andre ord: Fred i Midtøsten forutsetter en palestinsk stat, sa Støre.

Siden Oslo-avtalen for rundt 30 år siden har både Norge og andre land forsøkt en strategi der anerkjennelse først skulle komme etter at en fredsøsning var på plass. Regjeringen erkjenner nå at dette ikke har fungert.

– I fraværet av en fredsprosess og politisk løsning på konflikten har utviklingen gått i feil retning. Verken palestinerne eller israelerne kan leve sine liv i sikkerhet. Vi må derfor tenke annerledes og handle deretter. En anerkjennelse kan ikke lenger vente til etter en fredsøsning, sier Støre.

Norge legger til grunn grensene fra før 1967 for territoriet de nå anerkjenner som Palestina. Det innebærer Vestbredden og Gaza, i tillegg til Jerusalem som delt hovedstad, ifølge NRK. Samme dag som Norge kunngjorde at de anerkjenner Palestina, gjorde Spania og Irland det samme. Fra før har 143 land anerkjent Palestina.

Studentene får åndelig tilbud

ENDELIG SAMLET: Nå er alle de ulike livssynstilbudene samlet i kontorene i første etasje i Frederikkebygningen på UiO

Nå finner du studenthumanisten, studentprestene, studentbuddhisten og den katolske studentpateren på samme kontor på Blindern.

Livssyn

Tekst Rasmus Nås
Foto Kristoffer Søvik

En buddhist, en humanist, en katolsk pater, to prester og en journalist går inn i et livssynsåpent samtalesenter. Det kunne vært starten på en veldig dårlig vits, men det er faktisk realiteten en ettermiddag på Blindern.

Det er nemlig feiring av åpningen av et helt nytt samtaletilbud for Oslo-studentene. Fire livssyn har samlet seg med hver sin representant.

– I vårt arbeid er det å møte det eksistensielle en del av vår arbeidsinstruks, sier studentprest Anne Anita Lillebø.

Studentpresten har i en årrekke vært et kjent og kjær samtalepartner for mange på Blindern, men en sekularisering av samfunnet og økt innvandring har ført til en mer sammensatt studentgruppe. Dette behovet ønsker det nyoppstartede senteret å dekke.

– Det har vært studentprest på Blindern i 70 år, og studenthumanist i fem år. Så har det vært studentbuddhist i fem uker, og katolsk pater i fem dager.

Det sier studentprest Kjersti Østland Midttun. Hun forklarer

at de akkurat er ferdig med en planleggingsprosess og er klare til å begynne full drift.

– Vi er Norges første livssynsåpne samtalesenter for studenter som har mer enn bare prest og humanist. Og vi jobber nå for å utvide ytterligere med å få muslimsk samtalepartner, kanskje flere også, sier Midttun.

Follow the money

Det er universitetet som organiserer og gir lokaler til senteret, men organisasjonene bak de ulike livssynsretningene som lønner samtalepartnerne. Koordinator for Livssynsåpent samtalesenter Ellen Marie Tefre forklarer at det er en del av organiseringen som kreves for å få til et bredere tilbud.

– Altså gir kirken til presten?

– Ja, og Human-Etisk Forbund

livssynsorganisasjoner i et fagfellesskap, og vi jobber med å få plass både felles logo, bookingsystem og egen nettside, sier Tefre.

Midttun forklarer at det er flere hensyn med tanke på logo, og at driften blir lettere når alt faller på plass.

– Hvilken farge kan det være? Hvilke symboler kan det være? Hva er inkluderende? Hva er ekskluderende? Hva er tabu? Og ikke minst, hva er det vi gjør? Hva er det denne logoen skal synliggjøre? Som Birgitte startet med, så har vi først og fremst samtaler.

En annen dimensjon

Studentbuddhisten Shindo Kreg Viesselman forklarer hva som skiller dem fra samtaletilbudet til SiO.

– Når en student kommer til meg og vil snakke om eksisten-

Studentene kan komme til oss med alt. Så møter vi dem som medmennesker

Birgitte Fredriksen, studenthumanist

betaler humanisten.

Til tross for at pengestrømmen er sikret, er ikke alt helt på plass ennå.

– Samtalesenteret samler samtalepartnere fra ulike tros- og

sielle kriser og problemer, står det ofte veldig nært det som kan kalles for det «åndelige». Jeg tror det kan være lettere for dem som har en religiøs praksis eller bak-

FEIRING: Konditoren fikk akkurat plass til det lange navnet på kaka.

grunn, å bruke det språket som følger med, sier Viesselman før han forklarer videre:

– I mitt tilfelle har det kanskje vært mer østlige konsepter og buddhistiske begreper. Da er det i slike situasjoner en fordel for studentene å ha en som kjenner språket selv.

Studenthumanisten Birgitte Fredriksen trekker frem at de er et lavterskel samtaletilbud som alle kan benytte seg av, uansett livssyn.

– Studenter kan komme og snakke om store og små utfordringer i livet. Det være seg kjærlighetsorg, vennskap, valg man skal ta, eller lure på om man skal ta. Vi kan ha samtale med studenter som har mistet noen,

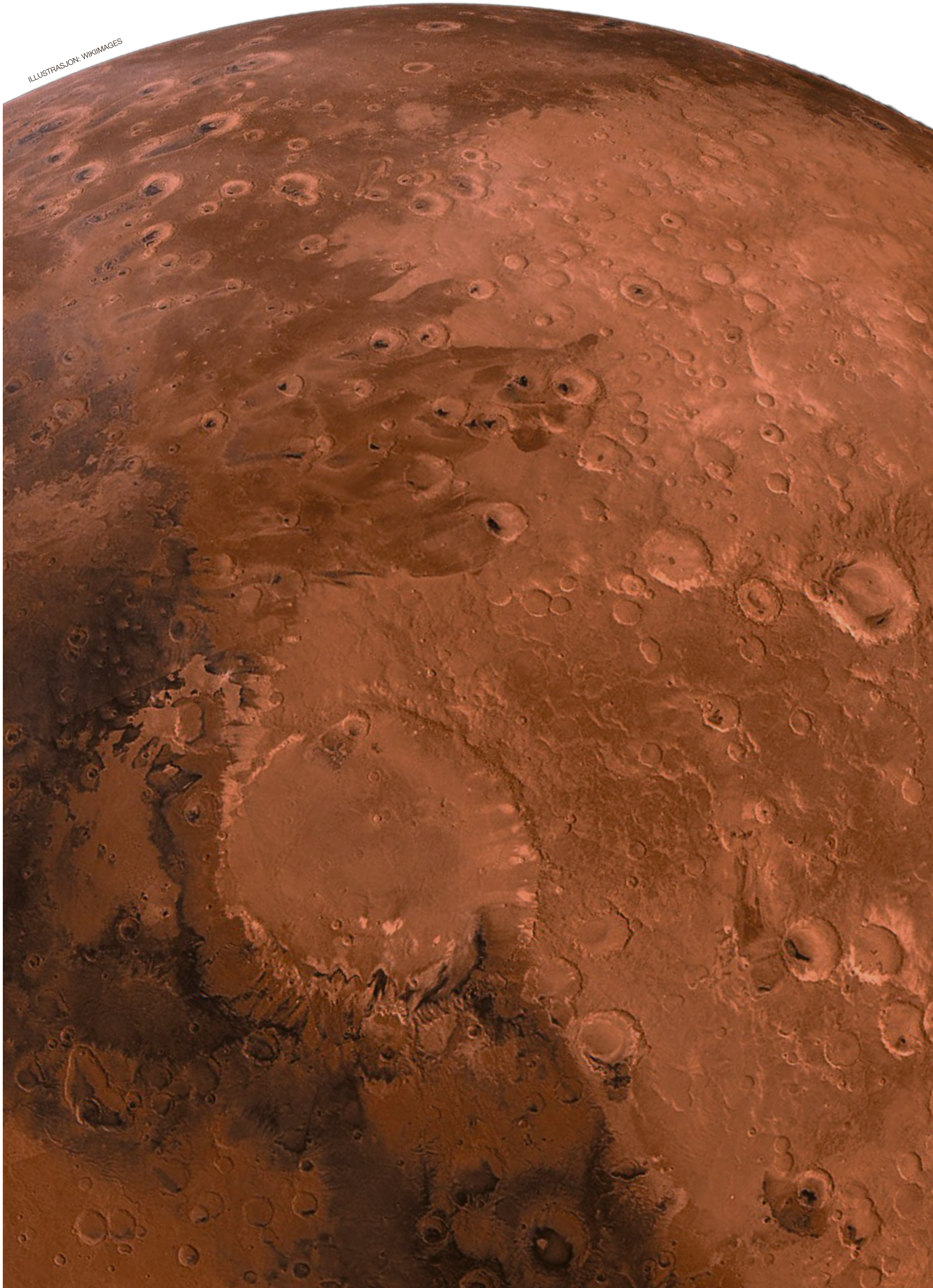
og holder også sorggrupper og en livssynsåpen «sorgweekend» i oktober.

Studentprest Anne Anita Lillebø forklarer at de har en dimensjon over samtalen som en vanlig rådgiver ikke har. Samtidig påpeker hun at dette ikke er et helse-tilbud, slik som tilbudet til SiO med helsepersonell.

– Vi er ikke et helsetilbud og tilbyr ikke terapi. Vi er opptatt av studentens eksistensielle behov.

I tillegg forklarer hun at samtalepartnerne på livssynssenteret ikke har journalplikt. De skriver ikke ned hvem som besøker dem eller hva de har snakket om i samtalen.

ILLUSTRASJON: WIKIMAGES

Åpner døra for studentliv på Mars

Studentboliger

Tekst Peder Reitbakken

Funn av vann på Mars gir liv til optimisme for studentene. Både romforskere og SiO uttrykker at studentboliger på Mars kan bli aktuelt.

– Det kommer garantert studentboliger på Mars! Studenter er studenter alle steder, også på Mars.

Det sier astrofysiker og podkastvert Eirik Newth. Han åpner for at fremtidens studentboliger vil måtte etableres på den røde planet når tiden er inne, selv om det er utfordrende.

– Men det at vi skal på Mars om noen få år er bare *bullshit*. Elon Musk sier at innen 2050 skal det være en by med en million mennesker på Mars. Det skjer ikke, sier Newth.

Likevel mener han at det er en selvfølge at det vil bli etablert universiteter og studentboliger på naboplanet.

– Kommer det en by på Mars, skal det utvikles masse teknologi og dermed *må* man ha universiteter på Mars. Da blir det garantert studentboliger.

SiOs direktør Andreas Eskeland mener de må tilrettelegge for boliger også på Mars dersom det blir aktuelt.

Samstemte akademikere

UiO-professor Svein-Erik Hamran er leder ved Senter for romsensorer- og systemer. Han hadde hovedansvaret for å lage Rimfax-instrumentet til NASA-roveren Perseverance. Med dette instrumentet fant roveren nylig spor av vann på Mars.

Det er muligens et lite steg for mennesket, men Hamran tror at også studentmassen vil være viktig for fremtidens romeventyr. Dersom det blir kolonier på Mars, mener han universiteter vil følge med. Han er imidlertid bekymret for leieprisen for de fremtidige studentene.

– Jeg tipper det vil være utleieboliger som det be-

Det kommer garantert studentboliger på Mars!

Eirik Newth, astrofysiker og podkastvert

tales dyre dommer for å leie. De fleste studenter vil måtte bo hjemme sammen med familien, sier han.

– Er det problematisk at det vil være vanskelig å flytte hjemmefra på Mars?

– Det kan bli et problem, men det kommer helt an på hvor store koloniene er. Det vil være vanskelig å få til et stu-

denthus, men det blir nok studentpuber og alt sånt hvis koloniene blir store nok.

Studenter nedprioriteres på Mars

Forsker ved Norsk Romsenter Pål Brekke forteller at det ved en eventuell bosetning på Mars vil være harde kår. Aller vanskeligst kan det bli for studentene, mener han.

– Man kan ikke bygge boliger sånn som på jorda. Det mest tenkelig er jo underjordiske bunkere, sier

Hvis mange av SiOs medlemsinstitusjoner har campus på Mars, så må vi tilrettelegge for det også

Andreas Eskeland, administrerende direktør i SiO

Brekke, og fortsetter:

– Det blir vanskelig å bygge en studentby, studentene vil ikke være i nærheten av å få førsteprioritet. De er ikke høyest prioritert i dag, og vil nok bli enda lavere prioritert på Mars.

For lang reisevei

Universitas har fått en oversikt over alle lokasjonene SiO har under bygging og utvikling. Ingen av disse befant seg på Mars. Administrerende direktør i SiO Andreas Eskeland vektlegger reisevei som avgjørende for hvor studentboliger utvikles.

– Hva legger dere til grunn når dere skal etablere nye studentboliger?

– Det er flere faktorer, og den viktigste av de er rimelig reiseavstand til studiestedet, som er rundt 20 til 30 minutter. Er det mye lengre enn det, så er det få studenter som ønsker seg dit.

Nærhet til kollektivtransport er også en viktig faktor, sier Eskeland.

– Hvorfor var ikke Mars på listen over planlagte studentboliger?

– Det ville ikke vært innenfor den reiseavstanden som er vurdert som kort nok.

Eskeland sier at selv om Mars ikke er i teleskopet til SiO i dag, er det ikke å utelukke i fremtiden.

– Hvis mange av SiOs medlemsinstitusjoner har campus på Mars, så må vi tilrettelegge for det også. Foreløpig er det ikke noen av de som vil etablere seg på Mars, og derfor vil det ikke være aktuelt, sier han.

– Vil det noen gang være aktuelt med studentboliger på Mars?

– Studentboligene til SiO er for studenter som skal studere i Oslo og Lillestrøm. Så lenge reiseveien til Mars er lengre enn det som er overkommelig for studenter, er det utelukket, konstaterer Eskeland.

Universitas har forsøkt å komme i kontakt med Elon Musk både på X og e-post. Redaksjonen har også forelagt kritikken fra Eirik Newth. Vi lykkes ikke med å komme i kontakt med Musk før avisa gikk i trykken.

• EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN

HOLDER KOKEN: Til tross for at Jan Eivind Myhre har vært pensjonist i over tjue år, kommer han stadig tilbake til Blindern for å avgi sensur til masterstudenter.

PONDUS: Sensor Ingvild Kristin Alfheim mener at mange studenter må tørre å ha tiltro til det de kan.

Slik tenker sensor

I innspurten av eksamensjobbing, oppgaveskriving og masterinnlevering er det lett å føle seg rådvill. Universitas har snakket med sensorene om hva som kreves.

Eksamen

Tekst Helena Haakerud
Foto Isabel Svendsen Berge

De fleste lurer nok på hva som foregår i hodet til vedkommende som skal sette karakterer i eksamensperioden. Amalie Skurtveit er sensor i kjemi og fornybar teknologi og nanoteknologi-programmet ved Universitetet i Oslo. For henne er studentenes evne til å drøfte sentral.

– Nå som jeg har tredjeårsfag ser jeg etter modenhet og evnen til å drøfte, som verdsettes mye mer så langt inn i graden.

Ifølge Skurtveit kommer mange studenter på førsteåret langt med å svare korrekt på gitte spørsmål på eksamen, men hos tredjeårsstudentene er det andre krav som stilles.

– Så langt inn i graden er det uvurderlig å vise forståelse og koble sammen konsepter og fakta både innad i faget og fra tidligere år. Det kan skille en A- eller B- kandidat fra en C-kandidat.

Sensor Ingvild Kristin Alfheim ved Oslomet stemmer i. Hun er førstelektor og gir sensur til bachelorstudentene som skriver hjemmeeksamen i barnehagelærerutdanningen. Hvis man som student får en B på eksamen, har

man gjort det meste riktig ifølge henne. Likevel skal det mer til for å nå helt til topps.

Tenk problematisering

Alfheim forklarer at en A-besvarelse ofte skiller seg ut med et høyere diskusjonsnivå.

– Det er viktig å problematisere hvordan teoretikere stiller seg til ulike problemstillinger, sier

Du skriver ikke for sensor, men for en venn som skal lære noe nytt

Jan Eivind Myhre,
sensor i historie på masternivå

hun og utdyp:

– Ofte kan det være lurt å problematisere ordlyden i oppgaven. Hva kan være problematisk med måten den er formulert på?

– *Hvor mye har språket man bruker egentlig å si? Kan man skrive seg til en god karakter?*

– Det er ingen tvil om at en god struktur og et godt språk kan løfte en oppgave.

Sensor Myhre er også klar på at en sikker språkføring bidrar til å løfte oppgaven.

– Hvis jeg møter på en oppgave hvor det er en som ikke skriver særlig godt, så tenker nok vedkommende heller ikke særlig godt. Det er viktig å bruke språket for å få fram det man mener. Myhre er likevel klar i sin tale når det gjelder masterstudentene:

– Skriv heller enklere og klare. Vokt deg for å pynte med store vanskelige ord og vendinger, det gir deg ingen A!

Alfheim understreker også at mange studenter har et annet førstespråk. I de tilfellene forklarer hun at sensoren ser forbi språkfeil.

Tenk struktur!

Sensorene er enige om at det kan være lett å skrive seg bort på eksamen. Jan Eivind Myhre har lang fartstid som sensor, og har gjennom førti år vurdert ulike studenters masteroppgaver på historie. Han vektlegger en logisk inndeling av kapitler og underkapitler for å få en god struktur. Ifølge han gir dette et bedre inntrykk for sensoren.

– Vær også tydelig på hvor informasjonen kommer fra. Enten det gjelder andre forfattere eller egen empiri. Dette har jo vært mye oppe til debatt i det siste, sier han og hevnviser til de mye omtalte plagiatssakene.

De største utfordringene som studentene til Alfheim møter på, er at de ofte tenderer mot å spesi-

fikt velge seg ut sitater for å underbygge egne påstander, som ikke nødvendigvis reflekterer teoretikerens synspunkt.

– Ikke gå på jakt etter fragmenter uten å se det i konteksten det er skrevet i, det er lett gjennomskuelig for en sensor, sier hun.

Unngå «sitat-mosaikk»

Alfheim ber også studentene vokte seg for å sette sammen mange sitater direkte eller indirekte uten å kommentere dem selv. Dette omtaler hun som «sitat-mosaikk».

– De synes nok det er tryggere å la andre snakke for seg, men da gir man ikke uttrykk for at man skjønner de store sammenhengene, sier hun.

Under eksamen råder hun studentene til å lese oppgaveteksten

Skriv ned tankene på et papir, krøll det, og hell litt kaffesøl på det!

Ingvild Kristin Alfheim,
sensor for barnehagelærerstudenter

noye, være bevisst på bruk av temasetninger, og få noen til å lese gjennom før levering. For masterstudentene er dette også viktig å huske på, sier Myhre.

– Bruk veileder til siste sekund, da kan du forhindre kildefeil og andre problemer du kunne vært foruten.

Mange studenter bruker også et inneforstått og internt språk i håp om å tilfredsstille sensor. Myhre advarer mot dette. I stedet mener han det er lurt å tenke at man skriver til en medstudent.

– Du skriver ikke for sensor, men for en venn som skal lære noe nytt, sier han.

Unngå skrivesperre

Når tidsfristen for innlevering nærmer seg, er skrivesperre det siste man ønsker seg. Myhre har imidlertid et ess i ermet han vil dele med studentene.

– Som jeg en gang lærte: Slutt for dagen mens du ennå holder på! Det kan være lurt å slutte midt i et avsnitt eller en setning, slik at du har et utgangspunkt for når du skal begynne igjen.

Han presiserer at det likevel kan lønne seg å sette av litt tid.

– Dette betyr ikke at man skal slutte å skrive allerede 12 på dagen, ler Myhre.

Alfheim har en annen (litt utradisjonell) strategi i møtet med angst og uro når man i hui og hast skal angripe en eksamensoppgave.

– Skriv ned tankene på et papir, krøll det, og hell litt kaffesøl på det! Det er med på å ufarliggjøre hele prosessen. Da blir det hvite arket kanskje litt mindre skremmende?

• EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN • EKSAMEN

Klage på eksamen? Dette bør du sjekke først

Å klage eller ikke klage? Mange studenter er usikre på hva de skal gjøre når de får skuffende resultater. Det finnes imidlertid råd på veien.

Eksamen

Tekst Lyra Valentina Hope

Gjennom eksamenssesongen gruer mange seg til hva utfallet på eksamen blir. Kommer det til å bli stryk? Er karakterene gode nok for master? Når karakteren kommer og utfallet ikke er helt som håpet, blir spørsmålet om man burde klage eller ikke.

Skal vi tro ekspertene, er det mange forskjellige faktorer som påvirker hvilken beslutning du burde ta. For å hjelpe deg i møtet med valgets kvaler, har Universitas spurt professorer om råd.

Sjekk mulighetene først

– Det er dumt å klage bare for å klage, fordi man da beslaglegger en del ressurser og tid som kunne blitt brukt på andre positive måter for studenter.

Det sier Knut Martin Mørken til Universitas. Han er professor

i matematikk og visedekan for utdanning ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiO. Dersom man likevel skulle gå klagens vei, har han noen råd. For det første mener han det er lurt å sjekke hvilke regler og muligheter som gjelder rundt eksamen og klaging på forhånd.

Hvilke regler som gjelder for forskjellige emner, varierer. På en muntlig eksamen har man for eksempel ikke klagerett ved mindre det er snakk om formell feil. Dette kan være rent praktiske feil ved gjennomføringen av eksamen fra institusjonens side.

Å kjenne reglene gjør at du ikke havner i en dårlig posisjon selv om resultatene ikke er helt til forhåpningene, forklarer Mørken.

UiO-professor i sosiologi Arnfinn Haagensen Midtbøen forteller på sin side at han har opplevd situasjoner der studenter spør om kontinuasjonseksamen, ofte forkortet «konteeksamen». Men ifølge Midtbøen er ikke dette en mulighet på alle emner. Derfor

anbefaler han alle å få så mye informasjon som mulig om eksamensformen det dreier seg om.

Be om begrunnelse

Et av de første stegene studenter burde ta etter fastsatt karakter, er å be om begrunnelse, sier professor Mørken. Som regel er fristen for dette én uke. Da får man mer innsikt i hva bakgrunnen for karakteren er, forklarer Mørken. Han vektlegger også å lese nøye gjennom sensorveiledningen for å forstå grunnlaget for sensuren.

Hvordan besvarelsen kan tolkes avhenger av hvor omfattende den er, men også av eksamensformen, noe som Midtbøen sier burde tas i betraktning.

– Jo mer standardisert eksamensformen er, jo mer burde man tro at karakteren er ganske satt, og at det er mer rom for skjønn i reflekterende og drøftende oppgaver, sier Midtbøen.

Å lese negative tilbakemeldinger om sin egen besvarelse kan være hardt, spesielt for nye stu-

denter. Likevel vektlegger Midtbøen viktigheten av å lese tilbakemeldingene nøye.

– Det viktigste er at kritikk, inkludert hard kritikk, er en del av det å studere og drive med akademisk arbeid, sier han.

Snakk med faglærer

En muntlig samtale med faglærer kan også være relevant. Selv for større kurs hvor det kan være flere sensorer på et emne, råder Mørken til å snakke med faglærer.

– Selv om personen ikke har vært direkte involvert i sensuren av den aktuelle oppgaven, vil ved-

Man skal være varsom. Man vet aldri utfallet av en klagesak

Arnfinn Haagensen Midtbøen, professor i sosiologi på UiO

kommende ha tilgang til besvarelsene og kjennskap til sensuren, sier Mørken.

Å snakke med faglærer støttes også av Midtbøen, som sier han og andre professorer har treffetid der de gjerne møter med studenter.

Ring-en-venn-kortet

Om du ikke er enig med begrunnelsen kan det være bra å få noen

andre, gjerne en mer erfaren student, til å se over, sier Midtbøen. Mørken stemmer i og sier dette kan gi fantastiske muligheter for læring.

– Men det bør jo være noen du er ganske trygg på, siden man er i en sårbar situasjon, sier Mørken.

Risikovurdering

Mange er bekymret for å gå ned i karakter. Dette understreker både Mørken og Midtbøen at er en reell risiko.

– Man skal være varsom fordi man aldri vet utfallet av en klagesak. Det er en risiko for at man får en verre karakter enn man hadde, sier Midtbøen.

Likevel synes begge det er viktig at studenter klager om at de føler det nødvendig. Mørken poengterer blant annet at det kan ha blitt gjort feil som ikke er blitt oppdaget.

– Når det er mange studenter som det skje feil, det er mennesker som gjør vurderingen og det er ikke automatisert enda, sier Mørken.

Han påpeker til slutt muligheten til å ta eksamen på nytt, men vektlegger at det er individuelle vurderinger som må gjøres.

– Hvis emnet går ofte er det ganske lett å ta eksamen på nytt – da har du full kontroll og kan forberede deg, sier Mørken.

universitas@universitas.no

Slik kobler du av i eksamensperioden

Slutten av semesteret består for de fleste av mange timer på lesesalen, økt koffeininntak og lite fritid. Dette er ekspertenes tips til avslapping i den mest hektiske tiden på året.

Eksamen

Tekst Julia Leo
Foto Vilma Taubo

SiO-psykolog Myleen Offrell mener det aller viktigste er å skille mellom fritid og studier. Deretter må man forplikte seg til det. Derfor må det være en realistisk plan, forklarer hun.

– Noen har for ambisiøse planer, og tenker de skal studere i 12 timer, sier hun og legger til at mange kan føle seg mislykket dersom de ikke klarer å klokke inn alle timene de planla.

For å unngå dette anbefaler hun å jobbe sammen med andre. Da mener hun det er lettere å holde seg motivert og strukturert, fordi man kan legge inn pauser sammen med en eller flere medstudenter.

Scrolling er fy, fy

De fleste kan kjenne seg igjen i å «bare» skulle ta fem minutter pau-

RETT UT: Helse- og jobbcoach Kristine Bull-Engelstad mener studentene gjør lurt i å lytte til kroppen og slappe av når man kan.

se på telefonen. Dette gir derimot ikke ordentlig hvile til kropp eller hjerne, ifølge Offrell. Tvert imot, forklarer hun, kan denne kort-siktige distraksjonen gjøre vondt verre.

Helse- og jobbcoach Kristine Bull-Engelstad er enig. Ifølge henne er det få som slapper av ved å scrolle på mobilen. Noen fortsetter nemlig tankemønsteret sitt, for eksempel om bekymringer knyttet til eksamen, når de scroller. Da blir det verre, forklarer hun til Universitas.

Planlegg aktiviteter du liker!

For å koble av oppfordrer Offrell heller til å sette av tid til aktiviteter du liker å gjøre, og som lar deg

flytte fokuset vekk fra eksamen. Som eksempler på gode avbrekk, anbefaler hun tur i marka, lesing i parken, en treningsøkt eller bare å henge med venner.

Bull-Engelstad utdyper at dette gjør undre for å takle stress. Både ved at vi flytter fokus og gjør noe annet, men også fordi lykkehormoner utløses i hjernen. Det kan gjøre det lettere å ta helsebringende valg, som igjen kan påvirke effekten av eksamensforberedelse.

– Når vi kommer inn igjen etter å ha flyttet fokus fra eksamen kan vi plutselig se en ny løsning og ting kan virke mye lettere, sier Bull-Engelstad.

Når det gjelder pauser legger

hun også vekt på å lytte til kroppen.

– Trenger du en pause, så skal du ta den pausen.

Noter bekymringene dine

Offrell er godt kjent med de mange bekymringstankene studenter ofte får av eksamen. Hennes beste råd er å skrive dem ned.

– Se på listen og gå ordentlig gjennom den på en løsningsorientert måte.

Bull-Engelstad forklarer at tid til å reflektere over egne bekymringer kan være bra for å rydde opp i tankene.

– En kjent øvelse er å ta kontroll over den dårlige samvittigheten. Sett av et kvarter og legg merke til

hva samvittigheten handler om. For å unngå den dårlige samvittigheten når du tar deg fri, mener hun det er nødvendig å snakke positivt til seg selv.

– Det handler om å få oversikt over tankene og utforske hva som

Trenger du en pause, så skal du ta den pausen

Kristine Bull-Engelstad, fysioterapeut og helse- og jobbcoach

er problemet. Det er lettere å se hva kroppen har behov for når man stopper opp og er bevisst. Derfor anbefaler hun følgende grep:

– Finn et par setninger der du minner deg selv på at det du gjør er godt nok og senk terskelen for deg selv.

En av mange bekymringer kan være frykten for å stryke på eksamen. Offrell mener det kan være lurt å skille mellom de bekymringene man kan og ikke kan påvirke. Noen ganger kan en løsning være å studere på en annen måte, men psykologen understreker også at selvfølelse ikke bør bygge på prestasjoner.

– Du er ikke dine resultater, understreker Offrell.

universitas@universitas.no

Nudes med nytt blikk

NYTT BLIKK: Forsker Stine Nygård mener vi må dekonstruere hva det vil si å bli utsatt for nakenbildespredning.

Spredning av nakenbilder frontes som ødeleggende for liv og karriere. Samtaler med ofre i en ny studie tegner imidlertid et langt mer nyansert bilde av opplevelsen.

Nakenbilder

Tekst Dagne Omland
Foto Isabel Svendsen Berge

Som ungdom lærer vi at noe av det absolutt verste vi kan gjøre, er å dele nakenbilder av oss selv. Det kommer til å få konsekvenser for resten av livene våre. Det er korttenkt, vil begrense muligheter i arbeidslivet og nakenbildet vil aldri bli borte. Tross advarslene oppgir over én av ti i aldersgruppen 18 til 29 at de er blitt utsatt for spredning av nakenbilder på nett, ifølge Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKTVS).

Stine Nygård er doktorgradsstipendiat ved psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo (UiO). Hun mener oppslag i pressen kan gi inntrykk av at alvorlige psykiske reaksjoner er regelen for de som blir utsatt for spredningen. Forskningen hennes tyder på et mer sammensatt bilde.

– Selv om alle våre deltakere fortalte om stress og bekymringer, viser deres historier at det ikke er gitt at det får så store konsekvenser, forklarer Nygård til Universitas.

I arbeidet med doktorgraden sin har hun dybdeintervjuet tju ofre for nakenbildespredning mellom 16 og 26 år for å forstå hvordan det oppleves å få intime bilder og videoer spredt.

– Vil ikke først og fremst «alvorlighetsgraden» av nakenbildet avgjøre psykiske ettervirkninger? – Nøyaktig hva bildet eller videoen inneholder spiller naturligvis en rolle. Men variasjonen i ofrenes opplevelser kan ikke kun tilskrives forskjeller i hva som er avbildet, svarer Nygård.

Frykter blottes-stempel

Stipendiaten forklarer at kulturell forståelse av kjønn, nakenhet og seksualitet spiller en avgjørende rolle for mengden stress det enkelte offer opplever.

For eksempel observerte hun et skille mellom kjønnene med hensyn til hvordan de forventet bildespredningens tilskuere ville reagere. Mens kvinnene typisk fryktet å bli sett på som «løse», var ikke dette en bekymring mennene delte.

– Det var imidlertid noen av de mannlige deltakerne som fortalte at de hadde bekymret seg for å bli oppfattet som digitale blottere, altså noen som sender «dick pics» uten mottakerens samtykke. Nygård og hennes kollegaer foreslår at denne forskjellen kan henge sammen med de ulike betydningene som tilskrives kvinnelig og mannlig nakenhet i samfunnet.

En kilde til uro og stress som derimot var uavhengig av kjønn, var kroppsbilde. For deltakerne som var misfornøyd med eget ytre, hvordan kroppen fremstod på bildet, eller ikke følte at den nådde opp til «kroppsidealet», forsterket dette de negative opplevelsene av å ha nakenbilder på avveie, forklarer Nygård.

– Funnene våre tyder på at det først og fremst er signalene fra omverden som gjør at det å bli utsatt for nakenbildespredning får så alvorlige konsekvenser, og i verste fall fører til selvmordstanker eller -forsøk.

Hun mener det er nødvendig at samfunnet reflekterer over hvordan vi snakker om naken-

de fått velmenende spørsmål. Selv om disse som regel ble stilt med omtanke, ble de likefullt en gjentakende påminnelse av traumatet og kunne trigge stress og ubehag.

Med andre ord spiller det sosiale miljøet en avgjørende rolle i hvilke konsekvenser den får. Nygård mener derfor at det er viktig å fokusere på tilskuernes reaksjoner i det forebyggende arbeidet.

Fraråder svartmaling
– Men vi vet fortsatt ikke hvorfor vi som tilskuere reagerer akkurat som vi gjør. Her gjenstår mye forskning, legger hun til.

Nygård forteller at det er et nytt felt og derfor begrenset med kunnskap. Mens forskningen på feltet fortsetter, understreker Nygård viktigheten av å være bevisst hvem man sender bilder til og fortsette arbeidet med å gjøre unge klar over egne rettigheter.

– Men vi må heller ikke svartmale, skyter hun inn.

– Selv om diskursen har endret seg noe de siste årene, er det fremdeles en del moralsk panikk rundt frivillig deling av nakenbilder, spesielt blant unge. Det er uheldig, da det til syvende og sist går utover dem som får nakenbilder på avveie, avslutter Nygård.

For i motsetning til å bli dømt eller utestengt som mange av ofrene forestilte seg, hadde veldig få av intervjuobjektene Nygård snakket med opplevd negative reaksjoner fra andre. I stedet hadde

Det er fremdeles en del moralsk panikk rundt frivillig deling av nakenbilder

Stine Nygård, doktorgradsstipendiat ved psykologisk institutt ved UiO

Makten i våre hender
Ifølge Nygård er kanskje den aller viktigste faktoren for hva som former offerets opplevelse likevel hvordan vi som «tilskuere» reagerer. For når noe som i utgangspunktet er intimt og sårbart blir eksponert

billedeling. Ved å være bevisste hvilken måte vi best kan reagere for offeret, være en støttespiller og forhindre at bildet spres videre, kan vi som fellesskap bidra til å redusere omfanget av de negative konsekvensene forbundet med det å ha nakenbilder på avveie, hevder Nygård.

universitas@universitas.no

RENNER IKKE NED: Færre internasjonale studenter går inn dørene hos Arkitektur- og designhøgskolen. Venstre er kritisk til innføringen av skolepenger for internasjonale studenter.

Flere dropper ut fra AHO

Arkitektur- og designhøgskolen (AHO) opplever økt frafall etter innføring av skolepenger. Venstre mener Norge har råd til å ta dem imot, men befolkningen og regjeringen er uenige.

Skolepenger

Tekst Sunniva Michaelsen Jacobsen
Foto Sander Solberg Øren

I fjor innførte regjeringen skolepenger for internasjonale studenter. Nå opplever Arkitektur- og designhøgskolen (AHO) at studenter fra land utenfor EØS slutter allerede i begynnelsen av studieløpet. De begrunner dette med at det er for kostbart å studere når utgiften til skolepenger er så høy som den er.

– Vi tok ikke opp mer enn seks studenter utenfor EØS i fjor, jevnt fordelt på instituttene, og halvparten av dem har sluttet. Såvidt vi vet, er årsaken for høye utdanningskostnader, for eksempel materialer, anbefalte ekskursjoner og andre utgifter knyttet til studiene

som de ikke har vært forberedt på.

Det sier fungerende direktør ved AHO Ulrika Herlofsen. Nå har internasjonalt kontor ved AHO har bedt ledelsen om å vurdere stipendordninger eller økonomiske tiltak som kan forbedre sjansene for at studentene blir værende.

Tejn Rolland fra Unge Venstre mener regjeringens politikk går kraftig utover mangfoldet på norske studiesteder. Han møter Universitas på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

– De merker nok spesielt godt på skoler som AHO, som har hatt mange internasjonale studenter, at det er færre folk utenfor EØS som kommer. Det blir et mindre mangfoldig studiemiljø, og det går ut over kvaliteten på utdanningen, mener Rolland.

Etter innføringen sank antallet studenter med statsborgerskap utenfor EU, EØS og Sveits som takket ja til studieplass på masterprogram på engelsk ved AHO fra 27 søkere i 2022 til 6 søkere i 2023. Det opplyste rektor ved AHO Irene Alma Lønne til Universitas etter at skolepenger hadde trådt i kraft.

Står ved beslutningen

Synkende søkertall bekymrer derimot ikke statssekretær i Kunn-

skapsdepartementet (KD) Ivar B. Prestbakmo (Sp).

«Jeg er trygg på at norske universiteter og høyskoler klarer å tiltrekke seg internasjonale studenter på samme vilkår som andre land, fordi vi tilbyr attraktive og relevante utdanninger av høy kvalitet», skriver Prestbakmo i en

Det er ingen grunn til at Norge, som omtrent det eneste landet, skal tilby gratis utdanning for alle

Ivar B. Prestbakmo (Sp),
statssekretær, Kunnskapsdepartementet

e-post til Universitas.

Han trekker frem at det fremdeles er mange internasjonale studenter som kommer til Norge, særlig i form av utveksling. Dette er fortsatt gratis for studenter ved skoler som har avtaler med norske læresteder.

«Studenter fra hele verden kommer hit for studier gjennom utvekslingsavtaler, og norske studenter reiser til hele verden på de samme avtalene. Dette er kjernen av internasjonalisering i utdanning», skriver Prestbakmo.

Dessuten virker statssekretæ-

ren å ha befolkningen i ryggen. Skolepenger har relativt bred støtte blant befolkningen. En meningsmåling utført av Opinion på oppdrag fra Universitetet i Bergen viser at 57 prosent er enige i at internasjonale studenter må betale studieavgift i Norge, mens 27 prosent er uenig.

ringen, sier Rolland.

Prestbakmo mener på sin side at skolepenger er på sin plass.

«Det er ingen grunn til at Norge, som omtrent det eneste landet, skal tilby gratis utdanning for alle. Med innføringen av studieavgift er Norge nå mer på linje med resten av verden» skriver statssekretæren.

Med unntak at noen tyske delstater og Island hevder han ingen andre europeiske land lar studenter utenfor EU studere gratis.

Rolland mener derimot at saken ikke handler om penger.

– Dette er et veldig lite kutt i budsjettet. At det er penger det står på er jeg ikke enig i. Dette tiltaket gjenspeiler en regjering som nesten konsekvent prøver å sette norske interesser først, og som er imot å samarbeide mer internasjonalt, sier han.

For å bøte på konsekvensene av skolepenger har regjeringen innført en stipendordning for masterstudenter fra land i det globale sør, med virkning fra studieåret 2024/2025. Denne ordningen skal bidra til å utjevne de sosiale konsekvensene av skolepengene, opplyser Prestbakmo fra regjeringshold.

Kjemper om studentmakta

UNG OG LOVENDE: Oliwia Skowron (22) er klar for kamp om ledervervet i Velferdstinget.

RINGREV: Christina Eide (27) har vært med i studentpolitikken de siste 7 årene.

Det pågår lederkamp i Velferdstinget. Om et par uker avgjøres hvem som tar over hovedstadens mektigste studentverv.

Velferdstinget

Tekst Katarina Eisenstein
Foto Isabel Svendsen Berge

Snart braker ledervalget i Velferdstinget (VT) løs, og i år kjemper to studenter om vervet. Velferdstinget representeres av 37 studenter fra alle utdanningsinstitusjoner tilknyttet SiO. Det er det øverste politiske organet i velferdsspørsmål for studentene som er tilknyttet samskipnaden.

Målet deres er å sikre et godt velferdstilbud for studenter. Sakene Velferdstinget vedtar, følges opp av arbeidsutvalget deres. Utvalget består av fire mennesker som jobber fulltid med nettopp disse sakene.

27. mai kommer valgkomiteens innstilling, og valget går av stabelen under VTs årvalgsmøte 3. juni. I mellomtiden jobber kandidatene med å vise seg fra sin beste side.

Ungt blod

Oliwia Skowron er 22 år. Hun går på lærerstudiet ved Oslomet og har sittet som samarbeidsansvarlig i Velferdstinget det siste året. Da hun endelig ble aktiv i studentpolitikken høsten 2022, fant hun ut at terskelen

for å engasjere seg ikke var så høy som hun trodde.

– Så lenge du har en mening og noe du står for, så er det greit.

Som samarbeidsansvarlig har hun ansvaret for å følge opp studentdemokratiene tilknyttet SiO. Nettopp dette mener hun er hennes fordel som kandidat til ledervervet.

Hvis noen skal kritisere SiO, så er det oss. Vi skal alltid løfte studentenes sak

Oliwia Skowron (22),
lederkandidat til Velferdstinget

Hun har møtt representanter ved de ulike utdanningsinstitusjonene og blitt kjent med deres behov. Hun trekker spesielt fram arbeidet med å sørge for at de mindre studiestedene også skal merke SiOs velferdstilbud.

– Hvis noen skal kritisere SiO, så er det oss. Vi skal alltid løfte studentenes sak.

At hun allerede har sittet i arbeidsutvalget i et år, mener hun skiller henne fra motkandidaten. I tillegg mener hun det er en fordel at hun ikke har vært med altfor lenge.

– Jeg er litt ferskere i studentpolitikken, derfor tror jeg at jeg kan fronte et nyere og ferskere perspektiv.

På spørsmål om hva som er hjertesaken hennes, er det ikke tvil.

– Studentboliger, det vil jeg «pushe» veldig for.

– *Hvordan vil du jobbe for dette?*

– Å lobbe, dra i møter med partiene og fronte saken. Vi må bygge på at det snart er valg, og at studentene utgjør en så stor del av byen som de gjør. Blir vi ikke hørt, så må vi gå ut i media.

– *Mange studenter vet ikke hva Velferdstinget er eller gjør. Hvordan vil du jobbe for å øke synligheten?*

– Vi må dra på møter, være tilstede på arrangementer og ha kontakt med de som er tilknyttet SiO og søkerorganisasjoner som Det Norske Studentersamfund. Det siste året har jeg vært ansvarlig for sosiale medier. Vi har hatt mange kampanjer og vært mer aktive enn arbeidsutvalget før oss.

Gammel travert?

Engasjert er ordet Christina Eide (27) bruker for å oppsummere seg selv. Hun har vært med i frivillige organisasjoner i store deler av livet, og vært aktiv i studentpolitik-

ken i 7 år. Det siste året har hun sittet i kontrollkomiteen til Velferdstinget. Den jobber for at organisasjonen følger egne vedtekter. Til høsten håper hun å kunne lede Arbeidsutvalget til Velferdstinget.

På spørsmål om hva som skiller henne fra motkandidaten, er det erfaring over tid som er svaret.

– Jeg vil si jeg har den litt solide tyngden i studentkulturen og studentpolitikken over lengre perioder. Man lærer mye på et år, og så lærer man enormt mye av å drive med det i syv.

– *Motkandidaten din mente at hun tør å tenke nytt fordi hun ikke er så inngrodd i organisasjonslivet. Har du noen tanker om det?*

– Det er absolutt et gyldig argument, men jeg har aldri sittet som fast represen-

Vi må fortsette å nå ut på sosiale medier, men også tenke nytt

Christina Eide (27),
lederkandidat til Velferdstinget

tant i Velferdstinget, så det føler jeg ikke så mye på. Jeg har fokusert på andre ting i mange år, og kan se ting fra andre vinkler.

Eide mener sosiale medier er løsningen for å øke synligheten til VT, men at de også må tenke nytt. Hun mener informasjonsstrømmen må være hyppigere enn det den har vært hittil.

– Det er kanskje ikke hva Velferdstinget er eller gjør som studenter bryr seg om når de står i boligkø. Men hvis man deler informasjon om det gjennom hele året, og ikke bare august, så kan vi kanskje bli synligere.

– *Hvorfor bør studenter bry seg om hva Velferdstinget gjør?*

– Fordi man har makt. Det er å vite at VT har vært pådriver for at psykologtjenesten skal bli gratis, at lege skal være billig, at foreningene får penger fra fra VT, sier Eide.

I tillegg er hun opptatt av å understreke at Velferdstinget har mye makt overfor SiO. Velferdstinget velger halvparten av styremedlemmene i SiO, inkludert lederen, som har dobbeltstemme.

– *Hva er hjertesakene dine?*

– Det er mange, men for det neste året står fremdriften rundt Studenthuset i sentrum, sier Eide.

Hun viser til St. Olavs gate 23, som VT og SiO i 2021 kjøpte for 290 millioner kroner. Siden da har det stått tomt.

– Idealdømmen er nok ikke mulig, men en variant av det vi håpet på er nok fortsatt det, og det må vi jobbe for, avslutter Eide.

FORSKERINTERVJUET

– Studentene leser ikke pensum

Studentenes økonomiske situasjon diskuteres stadig vekk offentlig. Kan det likevel være noe annet som er enda mer problematisk?
– Manglende konsentrasjonsevne er deres største problem, sier Thomas Hylland Eriksen.

Heltidsstudent

Tekst Ulrik Alver Solli
Foto Tobias Schildmann Mandt

Universitas skrev nylig en sak om at studiestøttas kjøpekraft har gått ned med 20 prosent de siste tjue årene. Dette var noe Lise Lyngsnes Randeberg, leder i Akademikerne, hovedorganisasjonen for folk med høyere utdanning, reagerte på. «Heltidsstudenten er nå en fjern drøm», sa hun til Universitas, som stod i motsetning til hennes egen studietid på 90-tallet. Den gang kunne studenter angivelig leve helt fint kun på studiestøtta. Samtidig er erklæringen av heltidsstudenten endelikt intet nytt.

Under overskriften «Student til solnedgang» kan vi i en Universitas-sak fra år 2000 lese at heltidsstudenten definitivt tilhører fortida. «Vi må tilbake til 60- og 70-tallet for å finne tilbake til den svært ønskede og populære heltidsstudenten», uttalte Per Olaf Aamodt ved Norsk institutt for studier av forskning og utdanning den gang.

Kan dette virkelig stemme? Er heltidsstudenten lite annet enn en 60 år gammel myte? Hva utgjør den største forskjellen mellom studietiden før og nå?

For å komme til bunns i dette tok vi kontakt med to professorer med lang fartstid på universitetet.

Sliter med lange tekster

Den første av de to er professor i sosialantropologi Thomas Hylland Eriksen. Over førti år har gått siden han ble innskrevet som student ved Universitet i Oslo. Etter dette har han stort sett blitt værende på Blindern, siden 1995 som professor. Han er tydelig på hva han mener er dagens studenters fremste utfordring.

– Studentene klarer ikke å konsentrere seg.

Som foreleser betyr dette at han må endre måten han underviser på.

– Man kan ikke lenger ta for gitt at studentene har lest pensum før forelesning. I stedet for å diskutere tekstene må du bruke forelesningen på å fortelle hva som står i dem. Dette har vært et gradvis tiltakende problem siden årtusensskiftet.

Man kan ikke lenger ta for gitt at studentene har lest pensum før forelesning

Thomas Hylland Eriksen,
professor i sosialantropologi

I Universitas har Hylland Eriksen tidligere sagt seg enig i at studentenes økonomiske situasjon er utfordrende, samtidig som han mener at studentenes utgifter spiller høye materielle krav i samfunnet. Han mener det ikke er svak økonomi som er studentenes største utfordring, men heller at de sliter med å lese lange tekster.

Hylland Eriksen mener konsentrasjonsutfordringene er et resultat av en tiltakende digitalisering. Studentene overleses med underholdningstilbud som smarttelefoner og streamingtjenester, og avbrytes følger hele tiden. Han vektlegger at årsakene til dette er strukturelle, og at det blir feil å skylde på studentene.

SVUNNEN MOTKULTUR: Thomas Hylland Eriksen er redd for at universitetets status som en langsom institusjon er i ferd med å forsvinne.

– Studentenes mangelfulle konsentrasjonsevne er likefullt alvorlig. I ytterste instans kan det true universitetet som institusjon.

– På universitetet representerer vi en motkultur, i den forstand at vi driver med langsom kunnskap. Og nå får vi ikke det til på samme måte som før.

At man ikke lenger har den sammenhengende, langsomme tiden er problematisk, mener han. Det å sitte å lese i timevis, stirre ut av vinduet, tenke seg om og ta notater, gjør at man lærer på en organisk måte, sier han.

– Den typen langsomme tilegnelsen av kunnskap er i det hele tatt et viktig fundament for hele den vestlige sivilisasjonen.

Han undres også over om den selvdrivne kollokvi-kulturen har forsvunnet. Under hans egen studietid møttes de fem-seks stykker ukentlig for å diskutere tekstene de hadde lest.

– Nå har man jo seminargrupper, men de er organisert ovenfra. Kulturen forandrer seg på godt og vondt, og det er ikke alle tendenser som er negative. Samtidig er jeg litt bekymret.

– Den typen motkultur universitetet representerer er veldig svekket.

Eksistensiell tvil

En annen person med mer enn gjennomsnittlig fartstid på universitetet, er professor emeritus i statsvitenskap Bernt Hagtvat. Hagtvat har tidligere uttalt seg svært kritisk til ståa i norsk akademia. I et innlegg i Klassekampen publisert i mars kritiserte han blant annet det han omtaler som et «massivt kvalitetsfall ved

norske universiteter».

Til Universitas deler han tanker om hva han mener et universitet bør være, og med det også tanker om hva som er gått galt. Han er generelt opptatt av at studenter er turister i systemet. Selv om det er viktig å høre på dem, er det professorene som vet best hva de bør lære.

– Nedleggingen av kravet om forberedende prøve i latin for å ta en grad i fremmedspråk var et selvsudd, og viser at studentinnflytelse på pensum ikke alltid er til det gode.

Dette har å gjøre med at dannelse er en viktig del av det å studere, mener Hagtvat. Universitetet er et sted for refleksjon og store spørsmål. Studentene bør derfor fra første stund gjøres fortrolig med vitenskapelig tenkning.

– Gjør slik at exphil varer et semester og gjør bachelorutdanningene fire år lange.

Samtidig sier både Hagtvat og Hylland Eriksen at hvordan utdanningen legges opp bør variere ut ifra hva man studerer. De mener at enkelte utdanningsløp selvsagt bør være mer praktisk forankrede enn andre. Hylland Eriksen er også opptatt av at det nå er langt flere studenter ved universitetene enn tidligere. Man har fått langt større bredde.

Hagtvat er uansett opptatt av at studiene har en verdi utover det rent matnyttige.

– Studentene skal også bringes i eksistensiell tvil av og til, og ikke bare pløyes gjennom et pensum. Nytt er så mangt.

DEBATT

idé- og debattredaktør:
tora.vassnes@gmail.comTora Vassnes
901 98 567

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Billettkontroll på lesesalene i Bergen?

«Har du studentbevis?», sier en kvise vestlending plutselig til deg på lesesalen. Du har sittet på U-Pihl, et bygg som tilhører SV-fakultetet i Bergen, tre timer for lenge og forsvunnet langt ned i økonomipensum. Eksamen er i morgen, du rakk ikke dra til NHH for å lese, så du satt deg på universitetene i sentrum. Men der får du ikke lov til å sitte lenger. Uten studentbevis til UiB er du ikke velkommen på fakultetet i eksamensperioden. Det er for fullt. Leder for studentutvalget ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet i Bergen Andrea Nesvik Voss rapporterer om en kamp

om leseklassene på UiBs fakulteter. Husk kontakten ved U-Pihl forteller at lesesalen fylles opp på morgenvisten og at kapasiteten er sprengt. Våkner man senere enn klokken ni om morgenen, har man ikke sjans, forteller Nesvik Voss til Studvest. U-Pihl i Bergen er ett av få fakulteter som er blitt pusset opp de siste årene. Nå vil hun at UiB skal åpne forelesningssalen for studentene, slik at de kan sitte der. Jeg ønsker UiB-studentene lykke til på eksamen, og ber om at kampen om leseklassene holdes fredelige.

Tora Vassnes

Danske penger i Israel

Studentprotestene ved Universitetet i København har nå gått inn i sin andre uke. De har seks krav til universitetet. Det ene er at de skal trekke investeringene i selskaper som er på FNs liste over virksomheter med aktiviteter i de ulovlige, israelske bosettelsene på den palestinske Vestbredden. Universitetet i København har i alt en million kroner investert i blant annet Airbnb og Booking.com. Men universitetet fraskriver seg ansvaret. De har ikke kontroll på disse investeringene, hevder de. Ifølge universitetsledelsen gjør den nåværende

investeringsmodellen at det er umulig å unngå investeringer i virksomheter, som figurerer på FNs liste. Protestenes krav er dermed umulig å innfri. Men burde ikke universitetsledelsen ha litt mer kontroll over egen økonomi? Det spør lektor ved CBS Steen Vallentin i en artikkel i Københavns Studentavis. Vil de, så kan de, mener han. Universitetets kapitalforvaltere investerer innen etikkens rammer. Det er fremdeles universitetsstyret som bestemmer hva etikk er.

Tora Vassnes

Ukas tvitringer:

mr fjert, @mr_fjert
hakke dusja siden ifjor

litt forsinket nyttårsvis, lover

pervo på carl, @pjokk69
det er meldt kraftig spredning av min seksuelle og nevrotske energi i morgen, melder NTB

hver morgen frem til sommerferien er over

big pig (remastered) @hyggeligjommi
hei bare å kysse innenfor husets fire vegger takk

håper dere blir dumpa alle sammen

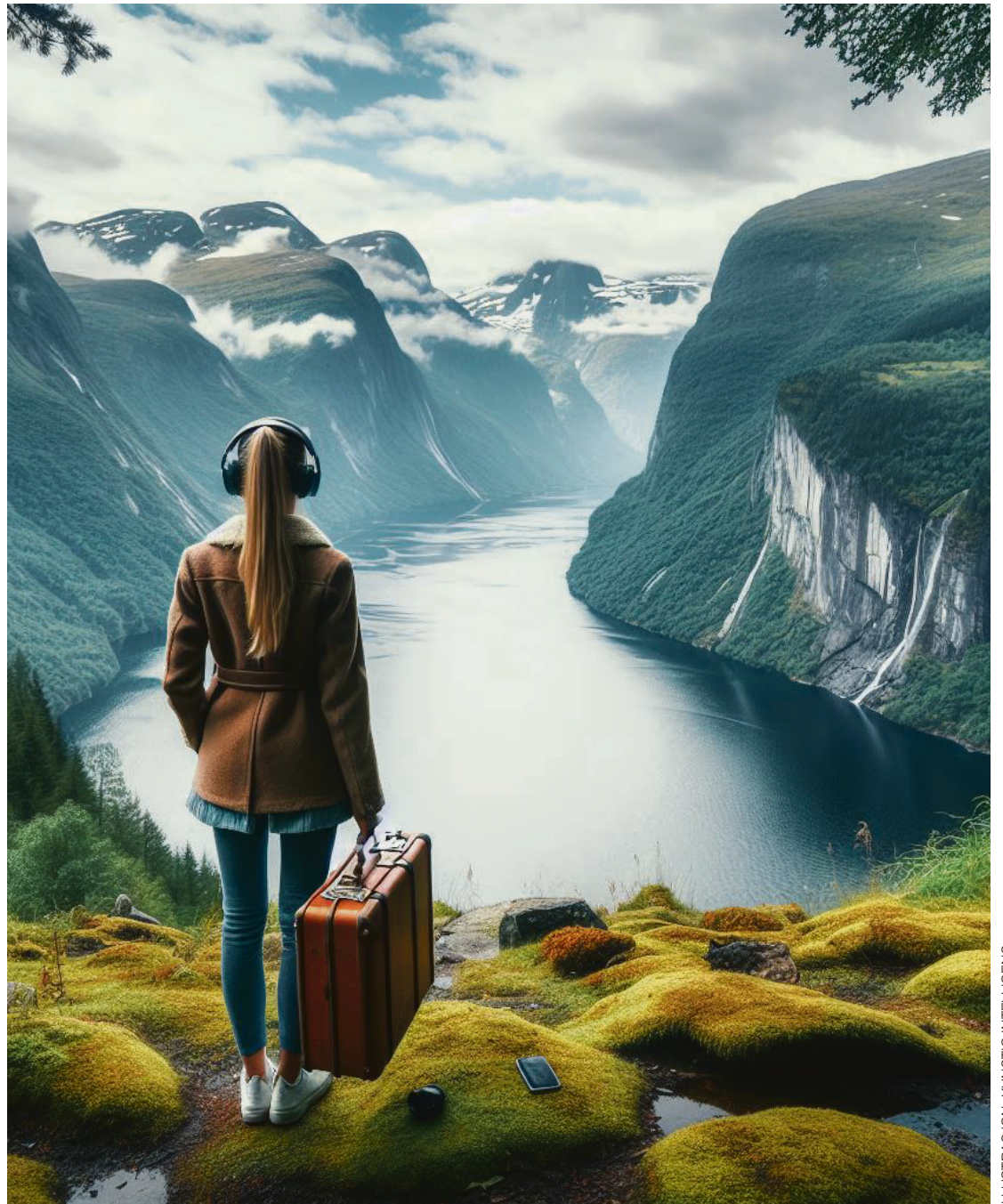
Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

ILLUSTRASJON: KUNSTIG INTELLIGENS

Nu fær jeg til gards

Jeg er lei storbyens mas og kjas. Jeg flytter.

Petit

Dagny Mathilde Mohn,
feature- og magasinredaktør

Joggeskoene mine tramper mot den våte asfalten og lukten av hundebæsj kiler meg klamt i nesborene. Jeg blir nesten påkjørt av en buss på vei over gaten og vil vise fingeren, men tør ikke og ender bare opp med å heve hendene unnskyldende. Jeg er pysete og har alt for høy respekt for bussjåfører. Det var vel egentlig min feil.

Jeg står i trengsel på t-banen og vil drepe dama som står ved siden av. Hun har glemt deodorant og har alt for høyt volum på morgens soundtrack. Fuck deg, fuck deg, fuck deg, tenker jeg og kikker likegyldig ut i luften. Jeg sitter foran pc-en hele dagen. Tar t-banen hjem, det er trengsel og jeg vil drepe dama som står ved siden av. Hun spiser banan og smatter, og jeg har vondt i ryggen av å gå med for tung veske. Faen ta, faen ta, faen ta. Nå flytter jeg, tenker jeg.

Nå flytter jeg, tenker jeg, til landet. Der bussen går en gang i timen maks, en gang i døgnet helst. Der internetdekningen er valgfri og jeg kan være i kontakt med været, årstidene, naturen – og først og fremst meg selv. Der jeg kan dyrke grønnsaker og ego i hagen. Jeg skal lese bøker, lage mat fra bunnen av og hoppe av hamsterhjulet. Misanropi og pessimisme er jeg ferdig med, det er mellom bakkar, berg og bonde-

om meg og mitt. Trenger ikke dra ut og spise, jeg. Bare vier hele livet mitt til en instafeed fylt av idylliske åkerlandskaper og ren mat. Skal i hvert fall ikke bry meg om at nabokjerringa sprer rykter om min tidligere utsvevende livsstil, eller at ingen av de lokale vil vite av en overlegen byfrøken som meg. Jeg trenger dem ikke. Ingen trenger å vite at min nye Rema 1000 har akkurat de samme varene som Rema 1000 på Tøyen.

Jeg står i trengsel på T-banen og vil drepe dama som står ved siden av

opprør at jeg skal finne meg sjæl. Jeg er lei. Av trengsel, statusjag og trendsug. Hva er det neste store? Eller lille, men stort nok til at de riktige folka får det med seg. Er det mini martinis, halve negronis eller sylta tampong. Kanskje er det greasy nattmat, men på en kul og autentisk og skikkelig nedpå måte.

På bygda, der skal jeg være et bedre menneske. Jeg skal bry meg

Det er heller ikke så farlig at jeg er blitt litt ensom. Jeg lover at jeg har det bra, at hoppet av hamsterhjulet ikke bare til stillstand. Nå går jeg her i hagen min og venter på høsten, eller pottitferien som døm kaller det her til gards. Dere ser meg nok på Café Sara innen jul.

debatt@universitas.no

Utdanningsinstitusjonene svikter de døve

Regjeringen peker på at alle, uavhengig av funksjonsevne, skal ha lik rett, mulighet og tilgang til utdanning. For døve studenter er virkeligheten en annen.

Tilrettelegging

Hege Malene Ulstein, master i folkehelsevitenskap ved NMBU

Døve studenter må kjempe på to fronter: Én for tilstrekkelig tilrettelegging fra utdanningsinstitusjoner, og én for tilgang på kvalifiserte tolker. Det er en tidkrevende tålmodighetsprøve hver eneste dag, og tilbudet man får varierer i høyeste grad.

Utdanningsinstitusjonene skal

være universelt utformet, ha nulltoleranse for trakassering og diskriminering, rekruttere bredt og aktivt forebygge frafall. En nylig avgjørelse fra Stortinget viser hvor mangelfulle norske universiteter er på nettopp denne fronten.

Forslaget om å likestille tegnspråktolker med talespråktolker, og å forbedre arbeids- og lønnsvilkårene for frilanstegnspråktolker, ble avslått i mars 2024. Dette vedtaket betyr at mange kvalifiserte tegnspråktolker nok velger å forlate yrket på grunn av dårlige

vilkår, som igjen kan føre til at døve ikke får lik rett, mulighet og tilgang til utdanning.

Å oversette et komplekst fagspråk krever en annen type kom-

Et annet eksempel på manglende tilrettelegging er bruk av lydopptak eller videoinnhold i undervisning som ikke tekstes, til tross for stadige påstander om vik-

dieretning har ulik praksis og tilnærming. Tilretteleggingen er ofte mangelfull, og sjelden systematisk og forutsigbar. Dette bryter med prinsippet om lik tilgang til utdanning.

Døve har samme potensial som befolkningen ellers, men blir begrenset av dårlig tilrettelegging. Mulighet til utdanning skal ikke være en kamp.

Til alle universitet og høyskoler: Sørg for at alle studenter, uavhengig av fysisk forutsetning, har lik tilgang til utdanning og samme mulighet til å lykkes. Sett av mer tid og ressurser til tilrettelegging. Alle skal ha lik sjanse til å kunne forme sin egen fremtid og en god utdanning. Det fortjener vi!

debatt@universitas.no

Døve har samme potensial som befolkningen ellers, men blir begrenset av dårlig tilrettelegging

petanse enn å tolke en uformell samtale. Ville du ha følt deg komfortabel med å ta en eksamen med en tolk som mangler erfaring? Svaret er sannsynligvis nei. Likevel er dette en realitet mange døve studenter må gjennomleve.

tigheten av lik tilgang til utdanning. Det er et velkjent problem for døve. Jeg har selv opplevd at undervisere legger ut viktig eksamensinformasjon i videoformat uten tekst.

Hvert studiested og hver stu-

Chateau Neuf har donert, ikke profittert

I et debattinnlegg publisert den 14. mai, stiller Helene Aalborg seg kritisk til gjennomføringen av Eurovision-visningen på Chateau Neuf. Beslutningen om å holde arrangementet var ikke enkel.

Eurovision

Petter Sæterøy, styreleder i DNS

Det Norske Studentersamfund, DNS, ønsker å representere studentene. I år innebar det også å fortsette en tradisjon på huset: Å vise Eurovision på salen.

Vi er et kulturhus som prøver å tilby noe for alle typer studenter i Oslo, inkludert de internasjonale studentene som ønsker å delta på slike arrangementer.

Forrige helg hadde vi gleden av å gjeste 300 studenter, hvor brotparten av disse var internasjonale studenter. DNS tjente ingen penger på arrangementet, noe som er vanlig ved våre arrangementer. Når vi arrangerer Eurovision, er ikke profitt formålet.

I fjor høst organiserte vi Studentenes solidaritetskonsert for Gaza, drevet av et stort indre engasjement. Hele arrangementet ble gjennomført på frivillig basis, og alle inntektene på 157.605 kroner gikk uavkortet til Leger Uten

Grensers arbeid i Gaza. Vi opprettholdt også den flerårige tradisjonen med å donere én krone fra hver solgte vare på Chateau Neuf til samme formål i april, hvor vi i år klarte å samle inn litt over

under Israels bidrag. Dette var ikke ment som en bagatellisering av Israels deltakelse, men heller en markering av vår bekymring for situasjonen i Palestina.

Idet skjermen ble slått av, fikk

Under årets arrangement valgte vi å slå av skjermen under Israels bidrag

33.000 kr. At disse pengene skulle gå til Leger Uten Grenser i Gaza, ble bestemt av medlemmene i organisasjonen.

Under årets arrangement valgte vi, i samarbeid med Europeiske Studenter Oslo, å slå av skjermen

Studenter Uten Grenser ordet for å informere publikum om situasjonen i Gaza og hva vi som studenter kan gjøre for å bidra. Vi gjorde dette fordi vi mener det er viktig å gi plass til de som utgjør en forskjell.

Vi deler samme bekymring som Helen Aalborg og flere andre aktivister når det gjelder situasjonen. Likevel ønsker vi å møte studentene der de er, uten å bagatellisere betydningen av Israels deltakelse i Eurovision.

Det Norske Studentersamfund skal være en arena med stor takhøyde for alle byens studenter og studentarrangører. Der all aktivitet og engasjement som beveger seg i studentmiljøet i Oslo fremmes. De siste 50 årene har Chateau Neuf vært et hus fylt av mange debatter og ulike meninger, og styret setter stor pris på at denne tradisjonen fortsetter.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Adrian Heggem Misfjord

Kraftige inntrykk: Suldal og Ullensvang kommune er noen av de største kraftproduserende kommunene i landet vårt. På tross av det er de ikke en del av eierskapet til Røldal-Suldal kraft. Et anlegg som i stor grad er automatisert, og av Røldals 500 innbyggere, har kun 8–10 mennesker faste arbeidsplasser der.

Ukas sitat:

Ytringsfriheten er som en sti i skogen

Danby Choi i 17. mai-talen

og der har du gått deg skikkelig vill, Choi

UNIVERSITAS I POLEN:

– Hele verden må hjelpe Ukraina

REPORTASJEREISE – UNIVERSITAS I POLEN

Omtrent en million ukrainske flyktninger oppholder seg i nabolandet Polen på jakt etter en bedre framtid. Mange håper å en dag returnere til et fritt land, mens de unge må bli igjen på slagmarken.

Ukrainske flyktninger

Tekst Knut Egil Aure Nilsen
Foto Tobias Schildmann Mandt

Siden russiske tanks rullet inn i Ukraina i februar 2022, har nesten 20 millioner ukrainere krysset grensa til Polen. EU-landet har tatt imot over én million flyktninger, ifølge NTB. Samtidig skriver avisa The Economist om taktikkene ukrainske myndigheter bruker for å lure deres unge tilbake til hjemlandet. Menn i militær alder er stort sett forhindret fra å forlate Ukraina. Derimot har mange veteraner funnet veien til nabolandet Polen. En av dem er Kamilla Kosenko.

– Jeg er fra regionen Vinnytsia og kommer fra en kreativ familie. Faren min er musiker og mamma er kunstner.

Vi sitter blant hvite duker og marmorbelagte gulv i restauranten på hotellet Fantazja i Dobczyce, en liten by omtrent en time fra Krakow.

– Foreldrene mine har alltid ønsket at barnet deres skulle gå inn i militæret. Særlig offiserer blir sett veldig opp til i Ukraina, sier Kosenko. Hun forteller at det var derfor hun valgte å utdanne seg til offiser. Etter endt utdanning tjenestegjorde hun på marinebasen på Krim-halvøya. For halvannet år siden kom hun til Polen og Krakow.

I dag jobber hun i organisasjonen Pro-

ject Hope, en organisasjon som organiserer aktiviteter, helsehjelp og annen støtte for flyktninger verden rundt. Det er denne jobben som har tatt henne til hotellet denne mandagen i april.

– **Jeg ønsket bare å hjelpe**

Helt siden Russlands fullskala invasjon har dette hotellet blitt brukt til å huse flyktninger. Først noen få familier, så 60 personer, og nå er det 150 ukrainere som bor her. Project Hope kommer hit for å arrangere aktiviteter for ukrainske barn og foreldrene deres.

– Hotellet var akkurat ferdig bygget da krigen brøt ut, så det var ingen gjester her ennå, forklarer Piotr Bernat, som eier hotellet i Dobczyce.

– Jeg ønsket å hjelpe, så jeg postet en melding på Facebook. Responsen var massiv. Vi ble oppringt fra klokken seks om morgenen til tre om natta, forteller Bernat.

Han er tydelig på at han ikke hjelper for å tjene penger. Da de første flyktningene kom hadde ikke myndighetene noen plan for å håndtere dem, og alt var organisert av individer som Bernat.

– Vi kjøpte ekstra møbler, kjøleskap og

kjøkkenutstyr. Vi hadde ikke mye å stille opp med, men vi kunne gi dem som kom hit, varme og et måltid, sier Bernat.

Vi ble oppringt fra klokken seks om morgenen til tre om natta

Piotr Bernat, eier av hotellet Fantazja i Dobczyce

I dag er det gode ordninger med offentlig støtte på plass. Støtte som gjør at hotell-eieren kan fortsette å ta imot familier som flykter fra krigføringen.

Flyktet fra drap og voldtekt

En av de som har kommet til hotellet er Ivaniuta Olena, som er fra Kherson. Byen nordøst i landet har vært blant de hardest rammede under krigen. Alle mennene i hennes familie er igjen i Ukraina for å

Saken fortsetter»

AKTIVE: De ansatte fra Project Hope har lagt opp til lek med de ukrainske barna.

kjempe i krigen, i likhet med mange andre unge og gamle menn.

Allerede i mars 2022 ble Olenas hjemby okkupert av russiske styrker. I november samme år ble den frigjort av Ukraina etter en åtte måneder lang okkupasjon. Russiske styrker har i vår satt i gang en ny offensiv mot Kharkiv og omkringliggende områder.

Olena drev en skjønnhetssalong i byen og levde før krigen et vanlig liv med familien. Hun sitter ute i vårsolen og forteller om svært tøffe måneder under okkupasjonen.

– Vi følte det på kroppen til en hver tid. Russiske soldater gikk fra hus til hus for å lete etter ting å stjele. De drepte menn og voldtok kvinner, forteller Olena.

Russiske soldaters bruk av seksuell vold har blitt dokumentert av flere medier og organisasjoner. Blant annet har Human Rights Watch rapportert om 231 tilfeller av seksuell vold i Ukraina per september 2023. FN mener at russiske soldater bruker seksuell vold som tortur mot både menn og kvinner i fangenskap.

Olena forteller at det ikke var mulig å forlate byen under okkupasjonen. Da russerne trakk seg ut, bestemte Olena seg for å ta med sin mor og datter til Polen. Hun forteller at hjelpen de har fått i Dobczyce har hjulpet dem tilbake på føttene.

– Da vi kom hit sto hele livet

vårt på pause, men hjelpeprogrammene her har hjulpet oss til å starte på nytt.

Samtidig som Olena snakker, leker datteren hennes og andre barn sammen med ansatte fra Project Hope. Datteren går nå på ukrainsk skole via nettet. Slik håper de at hun skal holde skolegangen ved like, før de en dag kan dra tilbake til hjemlandet. Olena forteller at hun holder kontakten med familiemedlem-

Vi følte okkupasjonen på kroppen

Ivaniuta Olena, ukrainsk flyktning fra Kharkiv

mene som er igjen i Ukraina, og at håpet om å en dag returnere lever.

– Vi må sende all mulig støtte til våre soldater, til gutta våre, slik at de kan frigjøre landet vårt. Først da kan vi dra hjem igjen, sier Olena.

Å hjelpe sine egne

Tilbake i restauranten forteller Kosenko om hennes tid i marinen etter at Russland annekterte Krim-halvøya i 2014. Hun ble flyttet til fastlandet, og var med på harde kamper i Donbass-regionen, helt øst i landet. Etter det var hun stasjonert først

AVTALE I BOKS: Eieren av hotellet, Piotr Bernat, signerer avtalen med Project Hope om at organisasjonen skal bistå med aktiviteter og helsehjelp for de ukrainske flyktningene på hotellet.

TEGNESAKER I BOKS: Project Hopes ansatte hadde med rikelig med leker til barna på hotellet.

TILFLUKTSSTED: Helt siden den russiske invasjonen av Ukraina har hotellet Fantazja huset ukrainske flyktninger.

FRYKTEN: Bohdan Yuzefouych fryktet hva som ville skje dersom han ikke kunne hjelpe familien sin.

TILBAKE: Ivaniuta Olena drømmer om å kunne returnere til Ukraina.

i Zaporizjzja, og så i den sørlige havnebyen Mykolaiv.

– Så tenkte jeg det var på tide å stifte en familie. Etter hvert fikk jeg en nydelig gutt, forteller hun.

Hvordan skulle jeg hjelpe kona mi og datteren vår?

Bohdan, ukrainsk flyktning

Det var etter Kosenko stiftet familie at hun tok med seg sønnen til Polen. Hun forteller at faren er halvt polsk, og at valget dermed falt naturlig. I tillegg til offisersutdanningen er hun også utdannet psykolog. Hun begynte dermed å jobbe med traumatiserte krigsveteraner som hadde kommet til Polen.

– Jeg kunne jobbe med disse menneskene på likefot. Jeg er ikke en fremmed polakk som ikke kjenner situasjonen deres. Jeg er selv krigsveteran fra Ukraina, så jeg vet hva de går gjennom.

Etter et år ble likevel jobben som psykolog for belastende for Kosenko. Det var da hun

fikk seg jobb i Project Hope.

– Det ligger litt i navnet på organisasjonen, det er en jobb som gir håp. Her kan jeg leke med barna og hjelpe til med hverdagslige ting som å oversette dokumenter.

– For mange nordmenn er nok krig noe som føles langt unna. Er det noe du kan fortelle oss for å beskrive hvordan situasjonen er?

– Jeg vet ikke. Det eneste jeg vil si er at hele verden må hjelpe Ukraina.

Vil bli værende i Polen

Idet vi skal til å forlate hotellet kommer en kvinne bort, mannen hennes vil gjerne dele sin historie. Bohdan Yuzefouych kom hit med datteren og kona Anna for to år siden.

På grunn av en bilulykke har Bohdan sittet i rullestol i syv år. Da russiske bomber begynte å falle over hjembyen utenfor Kyiv, ble han redd for hva som kunne skje med familien.

– Jeg var redd hele tiden. Jeg fryktet for hva som ville skje dersom russiske bomber traff huset vårt. Hvordan skulle jeg hjelpe kona mi og datteren vår?

Bohdan har to brødre i hæren, og fra dem fikk han høre hva som skjedde med landsbyer som ble inntatt av russerne.

– Jeg fikk høre om hvordan russerne henrettet menn og voldtok kvinner og jenter. Det gjorde meg enda mer redd for hva som kunne

skje med familien min, forteller han.

Bohdan forteller at de tidlig bestemte seg for å dra – men fordi han sitter i rullestol kunne de ikke gjøre det alene.

– Heldigvis kom vi i kontakt med to polske frivillige. De hjalp oss og flere andre familier med å komme hit til Polen i mars 2022.

Bohdans familie ser annerledes på fremtiden enn de andre Universitas snakker med på hotellet. I motsetning til Olena ønsker ikke Bohdan og kona å flytte hjem. De har fått et godt liv i nabolandet.

– Datteren vår har gått i barnehage her, nå går hun på skole her, og hun har venner her, forteller de.

– Vi ønsker selvsagt fred i landet vårt, men vi ønsker å bli her i Polen. Vi lever godt her.

Mange ukrainere kan likevel måtte returnere, skriver The Economist. I 2025 går den treårige kollektive beskyttelsen av ukrainere ut i mange europeiske land. Samtidig forteller krigsveteran Kamilla Kosenko oss at finansieringen av prosjektene til Project Hope og flere andre organisasjoner opphører denne sommeren. Dermed går mange ukrainere i Polen en usikker fremtid i møte, både de som vil returnere og de som vil bli.

KULTUR

kulturredaktør: **Freyja Eikrem Ims**
frejja.heims@gmail.com 955 52 183

Er det passé å snakke om jente- og guttehumor?
Absolutt ikke, mener humorkollektivet Peak
Performance. De vil dra humorsjangeren inn i
det feministiske tussmørket.

SETTER FEMINISTISK PREG PÅ HUMOREN:

Vil pakke gutta inn i kvinnehumorens myke pledd

Tekst Kristin Knutsen Foto Sara Aarøen Lien

Humor

Peak Performance mener at unge jenter i årevis har blitt lært opp til å speile guttas humor, til tross for at jenter er «jævlige mye morsommere».

Humorkollektivet bestående av Eline Radharani Breitenstein (23), Signe Anker (22), Marie Guldteig (23), Helle Ryg Eia (23), Synneva Lindblad (22) og Anna Filips Hjarne (22) har som formål å lage humor på jentenes premisser.

Samtidig som jenter kastes på dør i den norske filmbransjen, prøver humoristene å holde flammen levende i en årevis lang debatt om likestillingsproblemet i egen bransje.

Men har likestillingdebatten i Humor-Norge blitt noe klein?

Medlem i humorkollektivet Marie Guldteig (22) mener det er helt klart at man har en ukultur å bryte med, selv om man ikke implementerer det i egen stand-up.

Ingen punchline

Alle er sultne på jenter som kan lage god humor, mener Peak Performance, som har fått lov til å utvikle prosjektet sitt hos statskanalen.

Jentene i humorkollektivet møttes litt rundt forbi. Noen gikk på Westerdals, andre drev med revy eller musikal. Sauset sammen er jentene et sammensurium av kødden humor.

– Mens våre mannlige kolleger ofte skriver vitser med punchlines, vil vi lage humor på en måte som er mer typisk for kvinner. Damer er flinkere til å «spille ball» i humoren, mener Helle Ryg Eia.

Hun forteller at de helt ubevisst startet å peile seg inn på en feminisering av humorsjangeren.

Feministisk oppvåkning

– Jeg tror vi alle hadde en feministisk oppvåkning etter vår første forestilling sammen, sier Eia.

Når hun snakker om feminisering av sjangeren, mener hun å tilføre en god dose følelser og relasjonsdrama – noe hun synes mangler i tradisjonell humor.

Marie Guldteig forklarer hvordan gruppen trekker publikum inn i deres verden av humoristiske situasjoner og observasjoner, i stedet for bare å kommentere dem fra sidelinjen.

– Vi fikk en oppvåkning om hvorvidt

– Når man henger med venninnene sine, tenker man ofte: «Faen heller, det er jo jentene som er morsomst!»

Guttas oppdragelse

Universitas skrev tidligere i mai en sak om at jenter blir kastet på dør i filmbransjen. På mange skuespillerlinjer er det flere kvinnelige søkere og studenter, men når det gjelder filmene, er det gutta som stjeler

PEAKER: Etter deres første humoroppsetning ble Peak Performance invitert inn i varmen av NRK.

Vi har hatt kvinnelige bautaer som har banet vei for oss. Nå kan vi leke på plassen de har ryddet for oss

Eline Radharani Breitenstein (23)

vi faktisk syntes humoren vi vokste opp med var morsom, eller om vi bare lo fordi det var det vi hadde blitt fortalt, sier Guldteig og legger til:

showet.

Mangfoldsrapporten fra NFI viser at i de mest innbringende filmene, er det menn som dominerer lerretet. Skuespil-

ler Flo Fagerli (20) påpekte at selv kvinner ofte skriver fra et mannlige perspektiv for å få solgt prosjektet sitt bedre.

Peak Performance kjenner seg igjen i dette. Humorkollektivet mener at den kvinnelige opplevelsen, formidlet via humor, ofte ikke treffer like godt hos guttene.

– Når jeg er i det radikale hjørnet, føler jeg at samfunnet, i all hemmelighet, oppdrar gutta til å tro at jenter ikke er like kule eller morsomme, sier Eia.

Hun mener at jenter, i motsetning til gutter, alltid tilpasser seg og vet nøyaktig hva guttene tenker, mens guttene famler rundt i mørket. De kan rett og slett ikke lese jenter slik jenter leser dem.

– Men dette tenker jeg bare når jeg er i det radikale hjørnet da, skyter hun kjapt inn.

«New wave» damehumor

Peak Performance mener de har en annerledes og mer subtil tilnærming til likestilling på humorscenen. Signe Anker (22) beskriver dette som et «show, don't tell»-feministisk preg på humorsjangeren.

– Hva tror dere er forskjellen på kampen for likestilling i humor nå og før?

– Tidligere måtte man være mer tydelig på grunn av et tøffere miljø. Det har vært en tidsreise hvor pionerene banet vei og klart sa fra at de var kvinner, sier Anker.

– Er «kvinne i humor»-debatten død? Er det noe man ikke vil snakke om lenger?

– Det er mange aspekter ved denne debatten. Man føler at man beveger seg bort fra det, men samtidig kritiseres de som ikke tar stilling. Vi måtte late som om vi var helt likestilte sosialt sett, forteller Eline Radharani Breitenstein (23) og legger til:

– Vi har hatt kvinnelige bautaer som har banet vei for oss. Nå kan vi leke på plassen de har ryddet for oss.

anmelderredaktør: **Vanja Krøvel**
vanja.krøvel@hotmail.com 941 71 525

ANMELDELSER

Tekst: **Peder Reitbakken og Helena Kverneland**
i samråd med redaksjonen
Foto: **Isabel Svendsen Berg**

TESTENS FAVORITTER

Testens vinner: **Nøgne Ø Morild Hard Shandy**

Testens taper: **Nøgne Ø Global Pale Ale**

Testens bänner: **Sagene Lys**

Testens overraskelse: **Dahls Beerlini**

Testens underdog: **Grünerløkka Brygghus Bringebææærliner Weisse**

BAKTERIELL VAGINOSE, BABYMAT OG BÅT HER ER ÅRETS SOMMERØL

Å nei, hva i alle dager skal jeg drikke i sommer når jeg skal kose meg å ha det gøy med venner og familie? Slapp av. Universitas har deg.

Sommerølfeltet kan være et innmari styr å manøvrere seg gjennom. Det er ikke lett å vite på forhånd hva en Hard Shandy eller Beerlini kommer til å smake – men frykt ikke, kjære leser.

Universitas' offisielle sommerølguide loser deg gjennom et pompøst og skremmende ølmarked. Kompetente, hardbarka jurymedlemmer skal kastes ut sylskarpe sammenfatninger slik at du ikke havner i henda på markedskreftene. Her skal vi alle være vår egen drikkes smed.

Måtte det beste ølet vinne.

Aass Ankerpils

4,7%

Ankerpils til når du er på bunnen av livet. Den er så lett å bælmne at man fort kunne gjort det ubevisst, og smaken er verken minneverdig eller oppfinnsom. Men det er en grei øl, for all del. Rund og god ettersmak, men litt ensformig, kanskje. Vi antar at det ryker mange ankerpils i kommunestyremøtene i Drammen.

Sommerlighet: Perfekt badetemperatur, digg! Til og med tarmbakteriene i vannet fakker med det. Du blir å finne på dass imorra.

Karakter: C

Aass Radler Eple

0,0%

Spennende smaker, men på en «løpe over veien på rød mann med lukkede øyner»-type spennende. Med andre ord: Ikke en slager hos panelet. Minner faretruende mye om brusen Mozell, og vi vil for all del anbefale å heller kjøpe den. Ingenting å hente herfra. – Denne Aasen er ass, sier noen i panelet. Det nikkes og mhm-es.

Sommerlighet: Du må dra på lokallagsmøte til AUF når alle vennene dine skal ut og bade.

Karakter: E

Aass Sommerøl

4,7%

Mangler futt og kullsyre og det meste annet som kan gi særpreg. Men lett og lys, og en helt OK blueprint-sommerøl. Ikke dum å ta med seg denne hvis du bare vil ha noe å nippe til, og dessuten en fin boks som vennene dine sikkert kommer til å synes er kul.

Sommerlighet: Engangsgrillen funker ikke. Smell.

Karakter: C

Borg Never ending sommerøl

4,7%

Pompøst navn og design med en viking, som vekker assosiasjoner til glade sommerdager på tokt i Jerusalem i 1107. Good times. Innholdet er heldigvis lettere å støtte! En trygg og solid sommerøl med smak av småsøt malt. Den har alle eksemplene på det som kunne vært en A, men lever ikke helt opp. Litt kjedelig, rett og slett. Vi lengter etter å bli overrasket og skulle gjerne fått 5000 kristne vikinger utenfor kontoret vårt. Neida, tulla.

Sommerlighet: Du er på ferie og kommer godt overens med den kjekke surferen med sixpack. Han er omtenk-som og spør deg om familien din. Dessverre snakker han bare klein norsk-engelsk. Og ikke er han korsfarer heller.

Karakter: B

Christiansands bryggeri (CB) feriepilsen

4,7%

På et underlig vis greier denne å smake lunkent, selv kald, som er en prestasjon i seg selv. Smaken ellers er holdbar, men ikke særlig merkbar, bortsett fra noe rekepreg. Merkelige, de nede på sørlandet. Tror kanskje det er best å bare holde seg til reker og KrF, så tar vi andre av oss resten.

Sommerlighet: Dere skal grille på hytta, men det er tomt for gass.

Karakter: C-

Dahls Beerlini

4,6%

Dahls, Dahls, Dahls!!! Testpanelet går fullstendig amok. Det er en fanfare. Her slo dere på stortromma, mine kjære trønder-venner ved E.C. Dahls bryggeri. Slengkyss fra Tigerstaden. Fantastisk syrlig og frisk fruktsmak, med spennende farge, som får redaksjonen til å måpe og hoie. Storfin flaske med kork som kan passe deg godt hvis du velger å ta med gudekomplekset ditt inn i sommervarmen. Og så kan du si at den har en fantastisk syrlig og frisk fruktsmak, og late som at du kom på det selv. Kos deg med denne i sommer!

Sommerlighet: Første kyss.

Karakter: A

TUR I SKJÆRGÅRDEN:

Dahls sommerøl

4,5%

Tar tilbake alle gode ord om Dahls. Hater Dahls. Den bærer rett og slett preg av at sommer som konsept fortsatt er totalt ukjent i Trøndelag. Nærmeste knagg de har å feste «sommer» på, er bassengferien i Spania – og her kommer nok inspirasjonskilden inn. Dahls Sommerøl bruker basseng som kildevann. Den er matt og krydrete og definitivt unik. Funker kanskje hvis man allerede er full. Heldigvis er man ofte det i Trøndelag, da.

Sommerlighet: Sykt fint vær, men du sitter på toget over Dovre og aircondition funker ikke. Du svetter som en gris idet noen kommer bort å sier «hehe, du sitter på min plass tror jeg:)))».

Karakter: D for Dahls

Fieh pils

4,7%

Fieh pils? Høres tullele ut. Men det blir tulletere. Innholdet har null preg. Trist opplegg. Smaker humle, gress og faenskap. Fieh har ingenting med verken øl eller sommerøl å gjøre. Dessuten er bandet avbildet i VINTERKLÆR på designet. Usaklig og useriøst. Vi blir fulle og forbannet.

Sommerlighet: Grønland (ikke bydelen).

Karakter: F

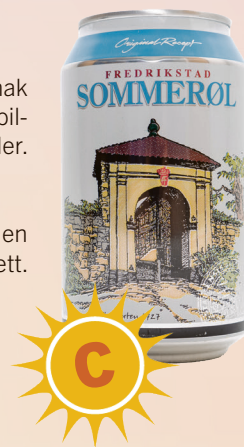
Fredrikstad Sommerøl

4,7%

Vakkert design og greit innhold, selv om den ikke faller i smak hos alle. Noen mener den smaker likt brosteinen som er avbildet på boksen. Den er ikke ille god, men ikke ille dårlig heller. Dette er en øl. Rett og slett.

Sommerlighet: Du sitter på en benk utenfor bensinstasjonen mens rånene tutær og bråkær forbi. Det bråker, rett og slett. Synd leieprisene i Oslo er så høye.

Karakter: C

Grevens Hard Seltzer Peach Raspberry

4,7%

Greven bør avskaffes. Med unntak av en underlig bismak, er dette en smakløs, middelmådig seltzer som glir fort ned. Den beste sammenligningen er Farris Bris. Du blir i alle fall fort drita, uten å legge merke til det.

Sommerlighet: Sola skinner ute, men du skal ta passbilde og det er fryktelig lang kø.

Karakter: D

Grevens Sitrus

4,7%

Sprite Zero på steroider, med kunstige søtningsstoffer, med en merkelig ettersmak. Den smaker litt sur infeksjon eller bakteriell vaginose, mener enkelte. Ikke lukter den noe særlig godt heller. I grunnen får panelet bare lyst på en skikkelig (og bedre) sitronbrus.

Sommerlighet: Du skal ta deg en pils i parken, men alkoholsalget er stengt og du må ta til takke med en lunken brus hvor all kullsyren er rista ut.

Karakter: D

Grevens Splash Juicy Orange

4,7%

Smaker Solo og lukter Fanta Exotic, eller sånne ferdigblandede drinker du får på chartertur. Sammen med ekstremt mye kullsyre er ikke dette en kombinasjon du verken vil eller bør gå for. Veldig høy bælmefaktor (i tillegg til en egen russefaktor).

Sommerlighet: Du er en rebelsk tenårings på sommerferie og har bestemt deg for å drikke deg full for første gang. Verken du eller smaksløkene dine er helt modne enda.

Karakter: C/D

Grünerløkka bryggerhus Bringe bæærliner Weisse

3,7%

Vanvittig surt, herregud. Ha tannkosten klar etter å ha drukket denne. Drikken for dem som enten vil drikke det sure snopet man kan kjøpe på taxfree, eller vil drikke bærene man plukker i hagen til besteforeldrene. Megagod, men også megasur på grensa til for mye.

Sommerlighet: Kubb i parken med vennegjengen.

Karakter: B+

Grünerløkka bryggerhus Hverdags IPA

4,7%

Tross i at den oppfordrer til hverdagsalkoholisme, er denne IPAen ekstremt bitter. Selv om boksen har stått i kjøleskapet, smaker den både lunken øl og tåfis samtidig. Definitivt ikke en sommerøl! I tillegg har den dørgende kjedelig design.

Sommerlighet: Slått ned på vei hjem fra byen.

Karakter: E

Grünerløkka bryggerhus Løkka Blonde Ale

4,7%

Som å drikke antibac. Ikke fordi det minner om sprit, men du blir ren av å ha det på hendene. Panelet får òg assosiasjoner til juleøl, så om du er en av dem som hører på Kurt Nilsen sitt julealbum i juli foreslår vi denne. Sommeren 2024 sin askebegeerpils.

Sommerlighet: Årets sommerjobb er å sitte i kassa, men noe har gått galt med høyttaleranlegget på senteret, så du er dømt til å høre «Himmel på jord» åtte timer i strekk.

Karakter: D

Hansa Fersken

4,7%

Vi tar smaksreisen videre til Vestlandet, og ved første øyekast virker det lovende: Boksen har et spennende design med sommerlige farger. En slags dekonstruert solnedgang? Når du åpner boksen, blir du derimot ikke møtt av en solnedgang, men av en lukt som minner om både fis, babydiaré og babymat. Dette fortsetter inn i første slurk, selv om lukten er verre enn smaken. (Og det sier ganske mye.)

Sommerlighet: Du skal på sommerskiseret på Strynefjellet, og snøen som ikke er smeltet bort på grunn av klimaendringer, er helt brun av eksos.

Karakter: Kan vi gi lavere enn F?

Hansa Sommerøl

4,7%

Først blir man møtt av et blått sebra-hav på boksen. Smaken er kanskje litt spenstig til sommerøl å være, for det er noe syrlig og beskt med smaken. Mulig et hint av pollenallergi.

Sommerlighet: Soling i parken, men naboen har en høylytt diskusjon om hvorvidt Trump blir president igjen.

Karakter: C

C

Munkholm Radler Sitron

0,0%

Det er slik en radler skal smake. Perfekt grad av sur og frisk. Igjen finner vi tendenser til sitronbrus, men denne gangen i et mye mer vellykka format. Høy grad av både sommerlighet og bælmefaktor. Merkelig ettersmak med en svak eim av marijuana.

Sommerlighet: Du tar deg en alkoholfri radler sammen med en joint i parken. Litt rart, men sykt tøft med ulovlige rusmidler da!

Karakter: B

B

Nordlands sommerøl

4,5%

Endelig er vi tilbake til en klassisk sommerøl som smaker slik sommerøl skal smake. Den både lukter og skummer bra, og stønnene i redaksjonen kan høres langt utenfor kontoret. Rett og slett maks sommer, med holmetur, fotball på løkka, soling i parken og fjelltur i en og samme øl. Hva mer kan man be om?

Sommerlighet: Alle vennene kommer når du inviterer til hjemmefest.

Karakter: A

A

Nøgne Ø 4885 Blanc

5%

I forhold til de andre ølene som panelet smaker fra Nøgne Ø, er denne litt mer sommerlig, men ikke spesielt mye. Denne skulle visst smakt både appelsinskall og koriander, men det er det ikke tegn til. I tillegg har den en litt ekkel ettersmak som vi ikke blir helt klok på. Den later som om den er en blanc, men egentlig er den bare en vanlig weissbier.

Sommerlighet: Du har ikke tilgang på mer vann når du er på båtturn, og må ty til det som er i pølsetermosen.

Karakter: D

D

Nøgne Ø Classic Premium Lager

5,5%

Designet på denne appellerer til de som liker å være ved sjøen når det er bekmørkt ute. Smaken er heller ikke veldig sommerlig, og er en slags lager uten lagerpreg. Det står at den passer bra til ost, fårikål og grill (gjør hva du vil med den informasjonen). Hadde ikke dette vært en sommerøltest, hadde den potensielt klart seg mye bedre.

Sommerlighet: Du er blitt invitert til grillfest på hytta, men ingen har tatt med grillmat. Fårikål funker.

Karakter: C

C

Nøgne Ø Global Pale Ale

4,5%

Ahh, nostalgi: Guttene luktet sånn på ungdomsskolen før de skjønte at deodorant var en greie. Denne er uggen. Særdeles uggen. Litt røkt smak, men lener mer mot tobakksrøyk. Du risikerer å få denne og alt annet du har drukket i retur dersom du bælmener nedpå. Panelet er faktisk tydelig preget, og ber om å få noe til å skylle ned smaken.

Sommerlighet: Benner'n på bading.

Karakter: F

F

Nøgne Ø Morild Hard Shandy

5%

Gurimalla. Diplomati er alltid løsningen, og her samarbeider de vanligvis motstridende smakene ingefær, limonade og øl på en særdeles vellykket måte. 'Mmmm'-faktoren er høy både når det gjelder førsteinntrykk av lukt og smak. Kjempagod! Mild og behagelig, samtidig som de ulike smakene gir den et ekstra piff. Passer for alle (inkludert de som kun drikker cider og de som ikke liker øl i det hele tatt).

Sommerlighet: Båttur i skjærgården, solnedgangen har toppet seg for n-te gang denne sommeren og livet er ekstremt bra.

Karakter: En rungende A!

A!

Ringnes Skjærgårdspils

4,6%

Flaggskipet av norsk sommerpils. Men smaken er nokså tynn. Den er verken spenstig eller original, men du får akkurat det du sannsynligvis ser etter. Skikkelig drit når den er lunken, så pass på at du enten har et kjøleelement eller kjøleskap tilgjengelig.

Sommerlighet: Charterferie som gir akkurat det den lover.

Karakter: B

B

Ringnes skjærgårdspils LITE

4,3%

Generelt kjedelig. Det er mye smak til å være en lite-øl, selv om det er et eller annet som mangler. Skal du gå for Ringnes i sommer, bør du heller gå for ikke-lite-versjonen..

Sommerlighet: Charterferie som ikke helt innfrir forventningene.

Karakter: B-

B-

Sagene Pønsj Tranebær og Grapefrukt

4,7%

Riktignok ikke en øl, men det er definitivt sommer. Søt og slushaktig smak med mye sødme. Dette er det Barbie ville drukket om hun skulle dratt på flatfylla 17. mai. Mangler liittegranne syrlighet, men ellers har den gode forutsetninger for å bli en fast følgesvenn på sommerens skavanker. Hvis man tør å bli sett med små, rosa 250 ml bokser, da. Deg om det.

Sommerlighet: Musikkvideoen til «Friday» av Rebecca Black.

Karakter: B

B

Sagene Pønsj Sitron og Mynte

4,7%

Wildcard! Denne blir både hatet og elsket i et dypt splittet panel. Den ene siden hevder den smaker som limonade og kamferdrops, mens den andre mener det minner om Epok oppløst i vann. Det er det fine med verden. Det finnes ingen fasit. Lev livet, og så tar du og kjøper deg en Sagene Pønsj dersom du er glad i mynte-smak. Eller Epok.

Sommerlighet: Solnedgang :)

Karakter: Vi lander på midten med en C, vi.

Sagene Pønsj Appelsin og Eple

4,7%

Okei, det var gøy i starten, Sagene, men nå har eksperimenteringen deres med pønsj gått litt over styr. Dette er ærlig talt bare *Sana Sol* med alkohol. San Alkohol? I alle fall var det grusomt på de fleste sett og vis. Appelsin og eple er ikke en god kombinasjon, og det er en lærdom å ta med seg videre til fremtidige generasjoner. Vi unner ikke vår verste fiende denne.

Sommerlighet: Du ligger og vrir deg i ditt eget spy utenfor Youngs.

Karakter: F

Sagene Berliner Weisse Raspberry

3,7%

En såkalt bænger. Men! Den er ikke for enhver. Dette er surøl som lever opp til navnet, og gir nærmest et kick som vi gjetter er temmelig likt det å ta en linje. Ikke kvalifisert gjetting, vi lover. Veldig spredte meninger blant panelet, men om du er glad i surt godteri, gøyalt øl eller bare ønsker å leve Løkka-livsstilen til det fulle, er det nok verdt å sjekke den ut.

Sommerlighet: Du spør fæffæ om å låne båten. Fæffæ sier ja. Chillæææærn.

Karakter: B

Sagene 1855 Blanc

4,7%

Udugelig design, men en veldig god blanc lurer seg på innsiden av boksen. Den blir bedre og bedre, og har et IPA-preg over seg. Det kiler godt i magen. Rett og slett en fet øl å ta med seg i sommer. Ikke perfekt, men hvem er vel det? Lær deg å elske ølen for hvem den er.

Sommerlighet: Sør-Frankrike, lite hus med en søt liten hage. Det er ganske somrete, det.

Karakter: B

Sagene Lemondrop Pale Ale

4,7%

Budsjettkutt og produkttransparens hos Sagene bryggeri medfører at de virkelig kun tilsetter ÉN forbanna dråpe sitron i dette ølet. Skuffende, og på mange måter sårende fra Sagene, som har fått høy status i dagens test. Den blir litt for bitter til å anerkjennes som en pale ale.

Sommerlighet: Regn. Take it or leave it.

Karakter: E

Sagene Lys

4,5%

Fjorårets testvinner. God, men generisk lys pilsner. Dette er ølverdens svar på Taylor Swift: Det funker på alle mulige vis, uten at det finnes noen god forklaring på hvorfor. Dessuten lukter det cannabis når den åpnes. En svært god sommerøl som funker til alle anledninger.

Sommerlighet: Sørenga.

Karakter: B+

Sagene Mango IPA

4,7%

Modig forsøk på en Mango IPA, men alle vet at det bare finnes én verdig Mango IPA. Og det er ikke denne, altså. Den er litt ensformig og mangler noe mangosmak. Ellers er den ok, altså, den bare... Den er ikke det samme.

Sommerlighet: ♪ Nei – Mango IPA, renner ikke ned i pipa ... ♪

Karakter: D

Sagene Tropisk IPA

4,7%

Spenstig, men nei. Bare nei. Denne klarer å være kjølig og usommerlig til tross for ananassmak. Det er som å sitte på en sandstrand mens det stormer. Når vi først er inne på det: Hva er greia med ananasifiseringen av IPA-markedet, egentlig? Begynner å bli et politisk problem, spør du oss. God aroma, da, og helheten er dugelig.

Sommerlighet: Sand og gnagsår i sandalene. Du fikk bada, da.

Karakter: C-

Tuborg Sommerøl Pilsner

4,5%

En misvisende boks antyder at denne skal smake hylleblomst, men ikke la deg lure. Dette er bare en vanlig, litt tynn sommerpils. Lukker man øynene, kan den enkelt forveksles med vann. Men det trenger ikke være negativt! Med litt fantasi kan det fort bli leskedrikk, og det betyr vill bælmefaktor. Om målet er å bli helt kanakas kan du drikke denne. Bare husk at sommeren er barnas årstid.

Sommerlighet: Du har ikke skiftetøy etter bading og er klam resten av dagen.

Karakter: Unison C

Somersby Pineapple & Lime

4,5%

Lukter smågodt og Tusenfryd. Den første fjerdedelen er det høy bælmefaktor, før det så blir altfor mye av det gode. Løftet om limesmak er overmannet av den dominerende ananasen. Mye kullsyre og kunstig søtningstoff gjør at den minner om blandet brus i barneselskap. Men noen digger sånt (red. anm).

Sommerlighet: Foreldrene dine har bestemt seg for å reise på bilferie, så du må bli hjemme og passe småsøsken (som egentlig burde vært store nok til å klare seg selv).

Karakter: F som cider, B som brus. Vi møtes på midten i C-sjiktet.

Stakkars Sjatta Nøff

Universitas' medfølelse går verken til studenter som trenger noen å prate med eller de som har fått nakenbilder spredt av seg selv denne uken. Vår sympati retter seg kun mot det stakkars Norske Studentersamfund (DNS), som driver Chateau Neuf.

Vi har full forståelse for at det er kjipt å avlyse tradisjoner. Det israelske militæret føler helt sikkert på det samme: Det hadde vært nitrist om man skulle slutte å bombe Gaza nå. Man er jo rett rundt hjørnet for 80-årsjubileum, til og med.

Ikke tjente de penger på det heller, og det var de fantastisk stolte av. Ad notam har lyktes i å få kontakt med Helle G. Azaskadau i DNS for å høre om arrangementet.

– Tjente dere penger på Eurovision?

– Jajaja, masse. Siden vi ikke tok inngangspenger kom det sånn mææed mange og det varte jo hele kvelden, så vi fikk tømt 17 fat med øl. Vi er veldig fornøyde.

– Dere sa dere ikke tjente på det?

– Å faen. Jeg tullet bare, altså.

– Stemmer det at dere skrudde av da Israels bidrag kom på?

– Hvem er Israel?

– Landet?

– Aldri hørt om.

– Dere er klare over at landet ikke forsvinner selv om dere skrur av skjermene?

[legger på]

Vi ønsker DNS lykke til med fremtidige arrangementer!

Av Per Rettibakken

Milliardær søker redaktør

Semesterets siste utgave av Universitas er også tid for å takke av «ansvarlig» redaktør. Vi spør-redaksjonen har fått nyss om en lys fremtid for den plikttoppfyllende redaktøren, men mon tro om det ikke er lettere å bare gifte seg rik? Vi spør måtte ta en telefon for å høre om ikke Amors pil kunne treffe før sommeren.

[Ring, ring...]

– Hei, det er Eina Journ Alist som ringer. Har jeg kommet til ansvarlig redaktør i Universitas Alida de Lange D'Agostino?

– Ja, det er meg.

– Jeg har lagt merke til at Universitas har fått en del meldinger på Facebook og noen av dem er litt merkelige. Kan du hjelpe meg med å finne ut av dette?

– Okei? Hvordan da?

– Det er blant annet en som forteller at han leste lederen din om pressestøtte til Universitas og at han var villig til å betale «enormt store summer» hvis vi til gjengjeld publiserer hans personlige annonser.

– Personlige annonser om hva da?

– Han skriver at annonsene ville hjulpet ham masse på søken etter sin «livsledsager».

– Ja, ikke sant. Mhmm. Spesielt.

– Han sendte også et utkast til en sånn annonse hvor overskriften er «31 år gammel mangemilliardær søker livspartner». Hva skal jeg liksom svare på det?

– Ja, okei. Det hadde jo vært lættis, men jeg tror kanskje ikke... Kan vi verifisere at denne personen faktisk er mangemilliardær?

– Profilen ser ikke helt ekte ut egentlig. Tror du det kan være Gustav Witzøe som utgir seg for å være noen andre?

– Jeg har ikke peiling. I utgangspunktet tenker jeg at vi ikke trenger å svare, men om vi kan sjekke om det faktisk er ekte, så...

– Det som er rarest er at han virker ganske opphengt i deg... Han skriver blant annet at han helst ville bedt med ansvarlig redaktør ut, men i mellomtiden fikk han ta til takke

med kontaktannonser.

– Hæ? Opphengt i meg?!

– I annonseutkastet søker han «lave brunetter, helst med bergensdialekt».

– Altså, det hadde jo vært morsomt hvis dette faktisk er en mangemilliardær, men jeg vil ikke egentlig selge meg selv. Det får heller neste ansvarlig redaktør gjøre.

– Hvis du bare tar en for laget, så kunne jo Universitas fått masse mer økonomisk støtte.

– Er dette Vi spør?

– Vil du vurdere din stilling som ansvarlig redaktør?

– Det tror jeg leserne og redaksjonen er mer kvalifisert til å vurdere enn meg, men jeg er fornøyd. Takk for meg!

– Vi snallast!

Ukas studentvin

HJEMMEBRENT PÅ CHAMPAGNEKJØLER: Ukas anbefaling er til deg som alltid ender opp med å dele vinflasken din med de som har glemt å ta med egen drikk. «Denne her vil du faktisk ikke ha. Den smaker ikke godt, og den er min». For en pris som svir litt for heftig i forhold til innholdet i flasken, får du en ung og krydret hvitvin – med en ettersmak av hjemmebrent. Dette er heller ikke den ideelle parkvinen, for du blir nødt til å ta med deg en champagnekjøler på skjoteledning for å unngå at daten din brekker seg. Chenin blanc-druen høres kanskje forfriskende ut, og det kan den også være. Dog ikke i dette tilfellet.

Vin vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.
Charles Eusebe Anjou Chenin Blanc 2022

Pris: 179,90 kroner

Land: Frankrike

Alkohol: 13,5 prosent

Amo Boracco Borring, vinanmelder i Universitas

KVISS-CORBIN

- ICCs sjefsanklager ønsker å sende ut arrestordre på Benjamin Netanyahu og hans forsvarsminister, men hva heter sistnevnte?
- Tidligere håndballspiller Frank Løke har nådd nye høyder. Hva har han gjort nå?
- Hvilken bergart er Norges vanligste?
- Hvilke to linjer går innom busstoppet Telthusbakken?
- Hva het Jysk i Norge før det endret til sitt nåværende navn i 2002?
- Hva betyr ordet jysk?
- Nevn én av skaperne av TV-serien *Klovn* som startet i 2005?
- Hva heter den nye filmen med Zendaya i hovedrollen?
- Hvem skal spille Harley Quinn i den nye Joker-filmen som er ventet i høst?
- Hvilken gruppe står bak hitene «That's the way (I like it)», «Give it up» og «Boogie Shoes»?
- Hva er Vengaboys' mest spilte sang på Spotify?
- Hvem bor, i følge barnesangen, i Østre Aker?
- Helt sørøst i bydel Vestre Aker finner man et strøk som deler navn med en senter som leverer helsetjenester, men hva heter det?
- Hvilken kommune i Møre- og Romsdal er kanskje mest kjent for å utdanne journalister?
- Langs hvilket elv finner man nesten halvparten av byene i Russland?
- Hva heter Erlend Loes utgivelse fra 2005, som er oppfølger til *Doppler* fra året før?
- Macintosh 128k blir lansert, Diggi-Loo Diggi-Lei vinner Eurovision, det franske fotballandslaget for herrer vinner et mesterskap, Band Aid er en greie, Desmond Tutu blir tildelt Nobels fredspris, Kim Jong-un blir født og Indira Gandhi blir myrdet.
- Da har Bodø/Glimt tapt for første gang i årets Eliteserie, men mot hvem?
- Sist gang en Champions League-finale i fotball for herrer ble spilt på 17. mai, møtte Arsenal Barcelona med Terje Hauge som dommer, men hvilket år var det?
- Vi er midt i de såkalte *playoffs* i NBA-sesongen, men hvilket lag stakk av med seieren i fjor? De har for øvrig samme eiere som Arsenal.

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

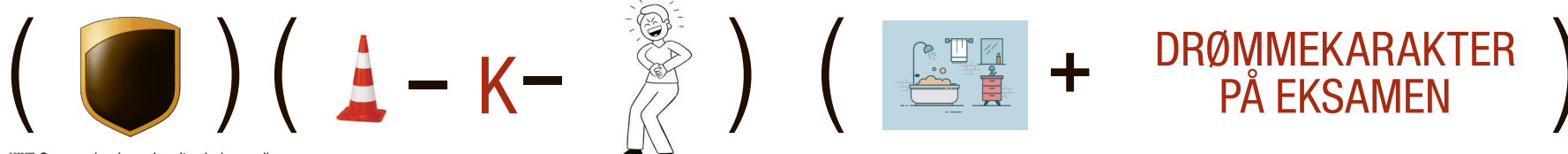
0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

Rebus

HINT: Sommer. løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Fireball på 17. mai» Anita, Astrid, Ingrid, Noman og Amanda